

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE D.D. 8 februari 2011

Fysieke leefomgeving (Ruimtelijke Ordening)

SPREKERSPLEIN

Vaststellen van het bestemmingsplan Historische Binnenstad (531384)

De indieners van zienswijzen krijgen de gelegenheid hun zienswijze mondeling toe te lichten voor de adviescommissie het voorstel op 15 februari inhoudelijk gaat bespreken.

Voorzitter: mevrouw M.C. Ruisch

Secretaris: mevrouw K.A. de Graaf-van Zanten

Verslag: Erna Verveer, Getikt! notulistenbureau

Aanwezig:

Mevrouw J.E.T.M. van Dongen, BETER VOOR DORDT

Mevrouw N.E. Witsen Elias-Kool, BETER VOOR DORDT

De heer E.A.M. Nederhof, BETER VOOR DORDT

Mevrouw E.C. van Wenum, CDA

De heer R. van Heeren, VSP

Mevrouw M.G. Stolk, VSP

De heer J.D. Veldman, ChristenUnie/SGP

De heer D. Pols, VVD

Mevrouw J. Edenburg, GroenLinks

Mevrouw G.P. de Klerk, GroenLinks

Mevrouw J. Heijmans, PvdA

Mevrouw G. Akansu, PvdA

De heer P.J.T. Tiebosch, D66

De heer O. Bosoguy, D66

Namens het college is aanwezig als toehoorder wethouder P.H. Sleeking

Van de gelegenheid om in te spreken wordt gebruik gemaakt door: de heer Kreijns namens VvE 's Landswerff (zienswijze 18, 19), de heer Van Dorrestein namens de bewonersbelangenvereniging Rondon De Grote Kerk (zienswijze 25), de heer Van Wijnen (zienswijze 28), mevrouw Colijn van Dijk (zienswijze 29), mevrouw Van Ansem (zienswijze 30), de heer Abhelakh (zienswijze 40) en de heer M. Hogeboom namens buurtvereniging de Prinspoort (zienswijze 41).

De heer De Ridder (zienswijze 26) heeft schriftelijk gereageerd, maar maakt geen gebruik van het spreekrecht.

De heer **Kreijns** spreekt in namens de VVE 's-Landswerff, appartementencomplex. De publiekrechtelijke situatie komt niet geheel overeen met de privaatrechtelijke situatie en daardoor wordt een schijnmogelijkheid gecreëerd.

Namens de VVE verzoekt hij de gemeente met klem om af te zien van de mogelijkheid om een horecabedrijf te vestigen op de begane grond. De bestemming van de begane grond was in het traject voorafgaand aan de aanschaf van de woningen regelmatig onderwerp van gesprek. Daar was naast de projectontwikkelaar ook de gemeente vertegenwoordigd in de persoon van voormalig wethouder Sas. Steeds is verzekerd dat de begane grond de bestemming commerciële ruimte had; dat staat ook expliciet zo vermeld in artikel 7 van de Splitsingsakten, in de koopaannemingsovereenkomst van de bewoners en in die van de beheerder van de commerciële ruimte. Dit is bij notariële akte vastgelegd. Horeca wordt zoals bekend altijd als aparte bestemming benoemd. De grond is door de gemeente aan BAM Vastgoed overgedragen onder expliciete voorwaarden: het uitsluitend gebruik van de begane grond voor commerciële doeleinden werd daar expliciet in benoemd. Deze voorwaarden zijn dan ook verbonden aan de verkoopvoorwaarden van de woningen en van de commerciële ruimte. Naar nu blijkt, stemt de privaatrechtelijke situatie echter dus niet geheel overeen met de publiekrechtelijke situatie. Uit de ambtelijke reactie van november 2010 blijkt dat het oude bestemmingsplan van 1990 nog steeds van toepassing is en dat de locatie als bestemming centrum heeft. Na ontheffing zou er eventueel een mogelijkheid ontstaan voor de vestiging van horeca, maar dan alleen horeca die ondersteunend zou zijn aan het winkellint, met de daarbij behorende openingstijden. De bewoners moeten volgens de gemeente niet zeuren omdat er niets veranderd zou zijn, maar dat klopt niet. Er verandert wel degelijk iets. Nu wordt ineens heel nadrukkelijk gesproken over een horeca schakelpunt en ook de openingstijden worden verruimd. Voorts is in de nieuwe situatie de mogelijkheid gecreëerd voor de

inrichting van een terras. Het moge duidelijk zijn dat met dat vooruitzicht geen van de huidige bewoners een appartement gekocht zou hebben vanwege geluidsoverlast en dergelijke, temeer daar bij het verlenen van ontheffing door de gemeente de privaatrechtelijke aspecten betrokken dienen te worden. Daar een verzoek om ontheffing alleen kan worden ingewilligd als er geen privaatrechtelijke belemmeringen zijn, ligt het in de rede om de publieksrechtelijke situatie thans in overeenstemming te brengen met die privaatrechtelijke situatie. De kans dat de WE de privaatrechtelijke belemmeringen ooit zal opheffen is namelijk nihil, terwijl het publiekrechtelijk openhouden van de mogelijkheid tot vestiging van horeca mensen uitsluitend en alleen op het verkeerde been kan zetten. Vandaar de opmerking dat er een schijnmogelijkheid wordt gecreëerd. De VvE verzoekt de gemeente dan ook met klem om af te zien van het openen van een mogelijkheid voor het vestigen van een horecabedrijf op de begane grond en in de commerciële ruimte van het complex.

De heer **Pols** merkt op te lezen in de nota van de gemeente dat er alleen maar terrassen gemaakt worden op het Spuiplein en niet in de betreffende straat.

De heer **Kreijns** antwoordt bevestigend; het gaat inderdaad om het Spuiplein.

Mevrouw **de Klerk** merkt op dat de gemeente allerlei argumenten geeft waarin staat dat de bewoners kennis hebben kunnen nemen van; ze vraagt of dat wordt herkend.

De heer **Kreijns** antwoordt dat in de bijeenkomsten voor de woningen verkocht werden, steeds werd verwezen naar splitsingsakten en de koop-aannemingsovereenkomst; er is door iedere bewoner naar gevraagd.

De heer **Pols** merkt op dat een overeenkomst tussen bewoner en aannemer publiekrechtelijk geen rechtskracht heeft ten opzichte van een bestemmingsplan.

De heer **Kreijns** antwoordt dat BAM Vastgoed zoals gezegd onder expliciete voorwaarden gebruik mocht maken van de begane grond, uitsluitend voor commerciële doeleinden. Dat is steeds het referentiepunt geweest voor de bewoners.

Mevrouw **Van Dongen** vraagt of er overleg wordt gevoerd met de winkeliersvereniging van de Grote Spuistraat.

Dat is niet het geval.

De heer **Van Dorrestein** spreekt namens de bewonersbelangenvereniging Rondom de Grote Kerk, waar ongeveer 250 huishoudens zijn. Een groot deel daarvan is lid van de belangenvereniging. Er is behoefte aan duidelijkheid over wat er in de woonomgeving is toegestaan en er zijn zorgen over de ontwikkelingen die de leefbaarheid in het gebied negatief kunnen beïnvloeden. Het bestemmingsplan geeft wel duidelijkheid. De belangenvereniging is zeer betrokken bij de stad en wil graag dat de schoonheid en de leefbaarheid van die stad zoveel mogelijk geborgd wordt. Hij kan zich dan ook merendeels vinden in de voorstellen die het college doet. De vraag is wel of het nuttig en nodig is om de oorspronkelijke rooilijnen te herstellen. Dat gebeurt bijvoorbeeld op het Sint Suraplein en de hoek van de Vleeshouwerstraat, en ook op de hoek van de Kerkstraat. De drie appartementen die daar recentelijk zijn gebouwd binnen de oorspronkelijke rooilijnen staan ook nog leeg. Wat de leefbaarheid betreft gaat de voorkeur van de belangenvereniging uit naar het na sloop van opstallen niet groter terugbouwen. Het gebeurt nogal eens dat er veel groter teruggebouwd wordt en dat is ongewenst; de vereniging pleit ervoor de maat die de stad nu heeft, te behouden.

Verder is er zorg over de leefbaarheid in het gebied waar het gaat om de vestiging van Horeca 2, de aanwezigheid van en het bezoek aan coffeeshops en de noodzaak om vooral goed te handhaven. Het college antwoordde op de ingediende zienswijze dat die zaken niet in het bestemmingsplan worden geregeld, en dat klopt natuurlijk. De vereniging pleit er echter voor om het niet alleen aan de voorkant goed te regelen, maar ook aan de achterkant. De theorie staat op papier, maar met name handhaving van de regels baart zorgen. De gemeenteraad heeft daar iets over te zeggen. De vereniging wil zuinig zijn op deze prachtige stad met een machtige geschiedenis; de stad is in feite in bruikleen gegeven.

De heer **Tiebosch** vraagt wat dat precies inhoudt: teruggaan naar de oorspronkelijke rooilijnen.

De heer **Dorrestein** antwoordt dat er bebouwing mogelijk is in de openbare ruimte, die nu bijvoorbeeld in gebruik is als parkeergelegenheid. De oorspronkelijke rooilijnen gaan kennelijk terug tot in de Middeleeuwen en die zijn doorgetrokken; daarbinnen is bebouwing mogelijk. Bijvoorbeeld op de hoek Vleeshouwerstraat / Houutuinen is nu ruimte en daar zal een volledig pand terugkomen. Op het Sint Suraplein komen drie panden terug. De vereniging ziet het belang niet van het herstellen van de oorspronkelijke rooilijnen en denkt dat de beleving van de ruimte daar niet gunstig door wordt beïnvloed. In veel gevallen is die ruimte nu parkeergelegenheid.

Mevrouw **Heijmans** vraagt of de parkeerruimte volgens de bewoners moet blijven, of juist de open ruimte.

De heer **Dorresteijn** antwoordt dat de hoek Kerkstraat/Houttuinen voorheen een groenvoorziening was; daar staat nu een appartementengebouw. Op het Sint Suraplein verdwijnen er parkeerplaatsen. Parkeerruimte geeft wel een meer open beeld dan een nieuw pand.

Mevrouw **Van Dongen** merkt op dat zij het terecht vindt dat bewoners de raad er op wijzen welke gevolgen er planologisch gefaciliteerd kunnen worden en dat daarna ook verder moet worden gekeken; ze dankt de insprekers daarvoor.

De heer **Van Wijnen** spreekt op persoonlijke titel, mede namens zijn echtgenote.

Zijn op schrift gestelde betoog is ingevoegd.

"Toelichting zienswijze ontwerpbestemmingsplan Historische binnenstad 8 februari 2011

Inspreker: P.A. van Wijnen, mede namens zijn echtgenote, bewoners / eigenaren van de woning Nieuwstraat 44a.

In het Raadsvoorstel van 30 november 2010 staat op pagina 10 van bijlage 1 samengevat dat mijn zienswijze (mijn "bezwaar") zich uitsluitend zou richten op (het toestaan van) horeca in het gedeelte Nieuwstraat grenzend aan het Statenplein. Deze samenvatting is onjuist. Immers, in mijn brief van 19 januari 2010 heb ik expliciet vermeld dat mijn bezwaar geldt tegen horeca in het Nieuwstraat gedeelte tussen de Hofstraat en de Museumstraat. Dit verschil is erg belangrijk, daar mijn bezwaar tegen de horeca zich nu toespitst op het Nieuwstraat deel *buiten* het Statenplein (dus tot het Augustijnenkamp), en wel met name op Nieuwstraat 60-62, het beoogde filmhuis. Het ontwerpbestemmingsplan is ten opzichte van het eerdere voorontwerp in die zin aangepast dat het de realisatie van een filmhuis op Nieuwstraat 60-62 mogelijk moet maken. Daartoe is de plankaart aangepast. Juist ten aanzien van Nieuwstraat 60-62 doet zich iets heel merkwaardigs voor.

Nieuwstraat 60-62 kent de bestemming C O: dat staat voor Cultuur en Ontspanning. Volgens het bepaalde in artikel 5 wordt er alsdan alleen zogenaamde Horeca 1 toegestaan, dat wil zeggen een relatief beperkte vorm van horeca ter ondersteuning van de hoofdfunctie. Echter, deze locatie kent op de plankaart ook nog de subbestemming sh-hcg, hetgeen staat voor specifieke vorm van horeca, horeca concentratiegebied. Ingevolge artikel 5.5 heeft het College van B&W bij die functiecombinatie de bevoegdheid de bestemming C O te wijzigen in horeca indien er ter plaatse een horecabedrijf gevestigd is. En dat is nu precies het geval als het Filmhuis gerealiseerd gaat worden. Volgens artikel 9.4, dat zijn specifieke gebruiksregels, is alsdan horeca toegestaan in het gehele pand. Dat betekent dat via een achterdeur de raad dreigt om het gehele filmhuis tot horeca te laten verworpen. Dus geen filmhuis, maar een horecahuis.

Voor ons als buurtbewoners levert dit een schrikbeeld op; misschien zelfs een horrorscenario.

Hoewel initiatiefnemer Trivire in deze geruststellende woorden heeft gesproken, biedt dat ons volstrekt onvoldoende zekerheid. Wat te doen als de exploitatie zwaar tegenvalt, hetgeen in de rede ligt, gelet op het magere bezoek van het veel kleinere Cinode, en de exploitant daarom in één of meerdere zalen de stoelen verwijdert en er een luidruchtige disco/dancing of wat dan ook begint? Gezien de recente perikelen bij theaterrestaurant Sybold, de Sportboulevard, de mogelijke vestiging van een echte bioscoop en de geruchten over de Movies zijn exploitatieproblemen bij het filmhuis verre van ondenkbaar. Biedt het voorliggende ontwerpbestemmingsplan voldoende garanties om zo'n horecahuis met disco/dancing rechtens te kunnen verhinderen, zoals, naar ik in de wandelgangen begrepen heb, ook de wens van de gemeente zou zijn? Ik meen nadrukkelijk van niet. Maar ook als de uitkomst van deze zitting zou zijn dat alleen ondergeschikte horeca 1 toegestaan wordt, dan is het feitelijk horecagebruik nog steeds onzeker. Nergens in het ontwerpbestemmingsplan staat precies beschreven welk oppervlak van het filmhuis als horeca ingericht mag worden. Door mij terzake geraadpleegde bestuursrecht deskundigen geven op deze vraag een totaal verschillend antwoord. De één houdt het op maximaal 10% van het totale vloeroppervlak, een ander op 15% of zelfs 20%; onduidelijkheid alom. Voer voor juristen dus bij de alsdan onvermijdelijke conflictsituaties; dat moet u als gemeenteraad niet willen.

Ik verzoek u dan ook het ontwerp bestemmingsplan in die zin aan te passen dat:

1. Artikel 5.5. wijzigingsbevoegdheid Cultuur en Ontspanning naar Horeca geschrapt wordt voor zover het Nieuwstraat 60-62 betreft

2. de functie horeca 1 Nieuwstraat 60-62 beperkt wordt tot maximaal 10% van het vloeroppervlak zonder wijzigingsbevoegdheid voor B&W

Ik vraag mij af of u zich wel goed realiseert wat dit bestemmingsplan ten aanzien van het beoogde filmhuis betekent. Een filmhuis van maar liefst bijna 400 man is 5 keer de omvang van Cinode en bijna de helft van Kunstmin. Bezoekers komen voor het grootste deel van buiten de stad en menigeen zal met de auto komen. Bij gebruik van navigatieapparatuur loopt men in een fuik. De Nieuwstraat is met een polier afgesloten en kan alleen verlaten worden door achteruit te rijden; een hoogst ongewenste situatie, zeker omdat er zoveel fietsen rijden. Dat is misschien 's avonds wat minder. Trivire wijst hierbij op de nabije parkeergarage. Die is echter na tien uur 's avonds

gesloten. Dat is misschien oplosbaar. Erger is dat men niet rechtstreeks bij deze parkeergarage kan komen door de polier op de Vest en zelfs Dordtenaren de weg daar naar toe nauwelijks kunnen vinden. Verkeeroverlast is daarom onontkoombaar; en bij verkeer hierbij vooral ook te denken aan de fietsen. En dat opgeteld bij de reeds toegenomen verkeeroverlast in de buurt als gevolg van het vernieuwde museum. Ik vrees tenslotte ernstig voor de sociale veiligheid: hoe kunnen hulpdiensten bij een calamiteit als bijvoorbeeld brand ten behoeve van de 400 bezoekers in de nauwe toevoerwegen hun werk doen? Ik mis geheel de gemeentelijke onderbouwing voor bedoelde sociale veiligheid. Ik rond af.

3. Mijn derde concrete wijzigingsvoorstel is dan ook het toegelaten bouwvlak Nieuwstraat 60-62 te handhaven op de huidige omvang, dus géén verruiming toe te staan, en een kleiner filmhuis te realiseren dat wel past binnen de schaal van de bestaande eeuwenoude bebouwde omgeving. En dan liefst ook zonder kelder; als civiel ingenieur maak ik mij grote zorgen gezien de staalfunderingen van de omliggende huizen; die huizen zijn dus zonder palen gefundeerd."

De heer **Pols** merkt op dat daar vroeger de nodige bebouwing heeft gestaan die nu weer terugkeert. Hij vraagt of de heer Van Wijnen tegen het filmhuis is.

De heer **Van Wijnen** antwoordt dat het nu om 400 man gaat; het gaat hem niet om de omvang van het gebouw.

De heer **Pols** merkt op datje de toestroom zou kunnen reguleren, bijvoorbeeld door een polier omlaag te doen.

De heer **Van Wijnen** antwoordt dat een suggestie die een heel andere discussie oproept.

Mevrouw **Colijn** spreekt in, mede namens haar man. Zij gaat in op de geschiedenis van de Nieuwstraat. In 1967 kochten zij een bouwval in de Nieuwstraat. Er werd een bouwvergunning verleend met restauratieplicht. Het pand kreeg een woonfunctie en op de begane grond moest een winkeltje komen; de voorkeur ging uit naar een antiekwinkel of iets met kunstnijverheid. Het gebied zou in de toekomst een cultuurhistorische bestemming krijgen en veel toeristen gaan trekken. Er was een kettingbeding opgenomen in het koopcontract: horeca mocht niet. Het was de start na de sanering van het Hofkwartier. Naast hun pand kwam een bistro. Het Hof met de Statenzaal werd gerestaureerd en de Hofstraat werd heel moeizaam in elkaar geknutseld. In de Nieuwstraat werd veel gerestaureerd. Er waren zelfs panden van de ene kant van de straat naar de andere kant getoverd. Toch floreerde de buurt niet echt; het was economisch niet aantrekkelijk. Na de bistro kwam er onder dezelfde naam een pannenkoekhuis en toen een café. Toen begon de narigheid en konden zij er niet blijven wonen. Het pand is nog een paar jaar verhuurd, maar de bewoners klaagden steeds meer over overlast van het café. Ook de verkoop duurde heel lang. Brouwerijen waren erg geïnteresseerd, maar dat was toch wel heel zonde geweest van het mooi gerestaureerde huis. Het pand had en heeft bovendien nog steeds een kettingbeding en heeft een woonfunctie. Ook de huidige eigenaar heeft alleen een winkel; de prachtige woning staat leeg. Boven het café en aan beide zijden naast het café staan de woningen ook leeg. Als echte Dordtenaren die trots zijn op hun prachtige oude stad hebben zij in 1982 weer zo'n bouwval gekocht in de Nieuwstraat, nu op nummer 54, en weer met de verplichting om het te renoveren of te restaureren. Dit pand had en heeft een woonfunctie.

Maar de gemeente verandert tijdens het spel de regels zonder te compenseren. Nu er een nieuw bestemmingsplan komt en de gemeente waarschijnlijk gaat besluiten om in de Nieuwstraat en de directe nabijheid van het Hofkwartier een horeca concentratiegebied toe te laten, maken zij ernstig bezwaar, zoals verwoord in de zienswijze van 25 januari 2010. Ze vraagt zich af of de overheid wel een betrouwbare partner is. Zij blijft van mening, gezien de ervaringen, dat hun pand in een horeca concentratiegebied niet als woonhuis te verkopen is. De stelling van de gemeente of het de vraag is of panden in een horeca concentratiegebied meer of minder waard zijn, vindt zij erg mager. Dat je dan een beroep kunt doen op planschade is het paard achter de wagen spannen. Ze herhaalt dat de gemeente de regels heeft veranderd. Het voorstel om hun zienswijze ongegrond te verklaren is onbegrijpelijk. Ze vraagt de raad dan ook om af te zien van het horecaconcentratiegebied in en rond de Nieuwstraat.

Mevrouw **Van Ansem** spreekt in namens Stichting Int Lastigh Ent, Bewonersorganisatie Hofkwartiermakers. Haar betoog is op schrift gesteld en is tussengevoegd.

"Hofkwartierbewoners zijn bewuste binnenstadbewoners; zij kiezen voor de drukte van het centrum, maar bewaken wel het evenwicht tussen wonen, werken, uitgaan etc. Ook voor de historische binnenstad is voldoende woonkwaliteit en een goede leefomgeving van essentieel belang. In onze zienswijze zijn we ingegaan op de volgens ons ongebreidelde mogelijkheden voor uitbreiding van horecavestigingen in het Hofkwartier. Ik wil daar op dit moment niet verder op ingaan omdat twee buurtgenoten daar al uitvoerig over hebben gesproken. Wij zijn wel blij dat ten opzichte van de vorige versie van het plan in ieder geval al de vestigingsmogelijkheden voor

vestiging van horeca in het Hofkwartier naar aanleiding van onze zienswijze zijn beperkt. Desondanks vinden wij het nog steeds niet goed in evenwicht met overige functies in de binnenstad, danwel in onze buurt.

Ik wil ingaan op de verruiming van de bestemming en de gebruiksmogelijkheden van het pand Nieuwstraat 60/62. Daar is al het nodige over gezegd, maar herhaling helpt om het goed tussen de oren te krijgen, dus ik ga het nog een keer vertellen. Overigens ligt er ook al een brief van ons aan het college van B&W en de raad, waar ook de nodige informatie in te lezen is.

De bestemming van het pand Nieuwstraat 60/62 is op maat gemaakt voor de vestiging van filmtheater The Movies. Het initiatief voor een dergelijke functie was ons ten tijde van het schrijven van onze zienswijze bekend; het bouwplan met het bijbehorende programma was toen echter nog niet publiek gemaakt, en bij ons dus niet bekend. Ook is er van gemeentezijde op geen enkele wijze voorafgaand aan de planvorming voor The Movies contact geweest met de buurt over de draagkracht van het gebied, randvoorwaarden voor herontwikkeling etc. In de Toelichting van het bestemmingsplan is ook op geen enkele manier een onderbouwing geleverd voor de haalbaarheid en de inpasbaarheid van de beoogde grootschalige publiekstrekker op deze locatie. In de eerdere brief van de Hofkwartiermakers, die inmiddels aan de gemeenteraad en het College van B&W is verstuurd, is te lezen dat wij niet tegen een kleinschalige ontwikkeling van een filmhuis in het pand Nieuwstraat 60/62 zijn, maar dat wij wel het huidige grootschalige plan voor The Movies, en dus ook het bestemmingsplan op dit punt als planologisch kader waarmee dat plan wordt mogelijk gemaakt, afwijzen.

Samengevat zijn onze bezwaren:

- het bouwplan is te groot. Het geeft schaduw in achtertuinten en vermindering uitzicht van direct omwonenden, het is een grootschalig lomp element in een kleinschalig historisch ensemble rondom de Kloostertuin en er ontstaan overkluizingen die hangjeugd uitnodigen terwijl dat al een enorm probleem is in de Kloostertuin, wat we hopelijk binnenkort met veel geld gaan oplossen met hekken en dat soort zaken.

- het mogelijke programma met per jaar 70.000 bezoekers; dat zijn 140.000 mensbewegingen door het gebied. Dat is te veel voor deze locatie. Het leidt tot een verkeers-/parkeer- en stallingsinfarct in de smalle, doodlopende straten, geluidsoverlast van terras, buitenrokers en horeca.

- het bouwen is te risicovol. Het gebouw gaat de grond in, er moet een forse fundering onder en de niet onderheide historische panden in de omgeving zijn niet bestand tegen bemalen, heien, het slaan van damwanden, mede vanwege de aanwezige veenlagen in de ondergrond.

- wij hebben grote twijfels bij de exploitatie van The Movies, een functie die op dit moment 'verkocht' wordt als rustig, met ondergeschikte horeca. Door Trivire wordt al geanticipeerd (zie ook hun zienswijze en het antwoord daar op) op mogelijk ander gebruik, bijvoorbeeld zelfstandige horeca en conferentieoord. Programmering richting reguliere bioscoop is natuurlijk ook een optie. Ontwikkelingen die de overlast voor de omgeving alleen maar zouden doen toenemen.

Voor ons betekent dat, dat de nu in het bestemmingsplan opgenomen verruiming van de bebouwingmogelijkheden leiden, zowel in stedenbouwkundige als in cultuurhistorische zin, tot een ernstige aantasting van het karakter van de Kloostertuin. Een 14 meter hoge, plat afgedekte overkragende uitbouw is echt van een andere orde dan wat op dit moment in het vigerende bestemmingsplan is toegestaan, en is helemaal van een andere orde als hoe het gebouw er op dit moment bij staat. Het gaat om grote verschillen in maat, met name aan de achterzijde, dus aan de zijde van de Kloostertuin.

De nu in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte vestiging van een filmhuis met 5 zalen, 389 plaatsen en horeca met ruimte voor circa 100 bezoekers is qua belasting van de omgeving onacceptabel groot. The Movies moet op deze locatie minstens de helft kleiner. Als voor The Movies de omvang van het huidige plan noodzakelijk is, moet het plan elders in Dordrecht worden gerealiseerd, bijvoorbeeld in het gebouw van de Holland.

De mogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan biedt voor herontwikkeling van het pand Nieuwstraat 60/62, leiden tot een onomkeerbare aantasting van kwaliteit en karakter van dit stukje kleinschalige historische binnenstad. Wij verzoeken dan ook de raad met klem om alsnog af te zien van het mogelijk maken van een dergelijke grootschalige ontwikkeling op deze plek.

Eerder dan het vergroten van bouw- en gebruiksmogelijkheden zou voor het historische pand Nieuwstraat 60/62 een strikte vastlegging van de huidige contouren met een kleinschaliger gebruik aan de orde moeten zijn. Dat vraagt ook veel minder ingrijpende en minder risicovolle bouwkundige maatregelen. Het is zo prachtig verwoord op pagina 1 van de ambtelijke reactie op de zienswijzen die u allen gekregen heeft: "Inhoudelijk merken wij op dat in vergelijking met de ruime bestemmingsvlakken in de geldende bestemmingsplannen in dit nieuwe bestemmingsplan ook bouwvlakken zijn opgenomen waarbij veelal is uitgegaan van de huidige achtergevel. Voorts zijn de hoogtematen -ten opzichte van de geldende bestemmingsplannen- op verschillende plekken naar beneden bijgesteld." Einde citaat. Blijkbaar is bij deze, voor de historische binnenstad van

belang zijnde exercitie, het monumentale en historisch waardevolle pand Nieuwstraat 60/62 over het hoofd gezien. Aan u als raad de kans om deze fout te herstellen."

De heer **Veldman**, ChristenUnie/SGP vraagt wat de bewoners graag willen: dat het Filmhuis niet doorgaat, of in verkleinde vorm.

Mevrouw **Van Ansem** antwoordt dat het op dit moment om het bestemmingsplan gaat. De beoogde invulling is het filmhuis The Movies en dat bouwplan is nu bekend. Dat past uiteraard in het nieuwe bestemmingsplan. Kijkend naar dat bouwplan, met alle drukte, met de overlast, maar zeker ook kijkend ook de techniek die nodig is om het pand op die manier mogelijk te maken, zeggen de bewoners dat het te groot is voor deze plek. Het moet of de helft kleiner, en dan kan het een filmhuis zijn, of iets anders; dat maakt op zich niet uit. Maar qua aantallen mensen en qua volume is het te veel. Ook het verkeer wordt te veel. Het moet dus een kleinschaliger invulling worden.

De heer **Abhelakh** spreekt in. Hij heeft in 2008 een koopcontract getekend voor Voorstraat Noordzijde 106 met de intentie om dit gebouw te ontwikkelen. Daarin stond niets over een wijziging van het bestemmingsplan. Intussen is het bestemmingsplan wel gewijzigd. Een van de gevolgen daarvan is dat de begane grond van Voorstraat 106 geen horecafunctie meer heeft. In het commentaar staat dat B&W kunnen besluiten om horeca te verwijderen volgens het bestemmingsplan. Hij heeft daar nooit een schrijven over ontvangen. Inmiddels is het pand ontwikkeld en is er een bouwvergunning aangevraagd, in de vorm van een monumentenvergunning. Hij wil de bestemming horeca op de begane grond gehandhaafd hebben en volgens het huidige plan is dat niet langer mogelijk. Als de functie horeca op de begane grond niet gehandhaafd blijft, lijdt hij economische schade; in 2008 heeft hij het pand met die bestemming gekocht. 75% van het pand was horeca bij aankoop; dat wordt nu 25%. Hij vindt dat hij het dus al heeft teruggebracht naar een vriendelijker omvang.

De heer **Pols** vraagt of er aan de achterkant van het pand een uitbreiding zal worden gemaakt. De heer **Abhelakh** antwoordt bevestigend; anders is het rendement van de ontwikkeling te laag en kan de onrendabele top niet gedekt worden, doordat de bouwhoogte beperkt is.

Mevrouw **De Klerk** vraagt of er al is begonnen met het aanbrengen van voorzieningen. De heer **Abhelakh** antwoordt dat het een tijdrovend proces is. In 2008 is het koopcontract getekend; in 2009 is het een en ander gefinancierd. Het is een rijksmonument uit 1487 en het moet tegen redelijk hoge kosten gerestaureerd worden. In het Voorstraat Noord verhaal is het best een belangrijk project. Verder is er geen ondersteuning van de gemeente of van wie dan ook. Dat is op zich niet erg, maar als nu de bestemming van de begane grond wordt gewijzigd, is het pand in feite financieel niet aantrekkelijk meer.

Mevrouw **Van Wenum** merkt op te hebben gelezen dat in het nieuwe bestemmingsplan horeca nog steeds mogelijk is, en zelfs breder dan eerst. De heer **Abhelakh** antwoordt dat het geen vanzelfsprekendheid meer is. Het zal opnieuw moeten worden aangevraagd door een nieuwe huurder of koper en dan is er geen zekerheid. Er zijn inmiddels appartementen ontwikkeld; de horeca op de begane grond moet nog ontwikkeld worden. Je moet het in ontwikkelingsperspectief zien.

De heer **de Ridder** verzoekt om zijn zienswijze die op schrift is gesteld, aan het verslag toe te voegen; hij ziet af van zijn recht om in te spreken omdat hij er zeker van wil zijn dat zijn mening letterlijk overkomt. Hij heeft daar anders weinig vertrouwen in.

De **voorzitter** merkt op dat de woordvoering die op schrift is gesteld, integraal aan het verslag zal worden toegevoegd.

De heer **Hogeboom** spreekt in namens buurtvereniging Prinsenpoort. Hij verwijst naar de uitvoerige zienswijze die is ingediend; de reactie daarop is teleurstellend. Veel wordt als niet relevant terzijde geschoven omdat het hier gaat om een bestemmingsplan. Er is echter een open reactie gestuurd met de vraag om een visie van de gemeente te krijgen op de problematiek in de binnenstad en in het bijzonder in het gebied Prinsenstraat en omgeving. Gezien de aanhef van het aanbiedingsformulier is dit bestemmingsplan ook bedoeld om een gedragen visie te krijgen op het behoud en het bouwen in de historische binnenstad. Hij stelt vast dat er vanavond veel ontevreden bewoners zijn gekomen. Ook in de Prinsenstraat zijn de frustraties heel groot. Op papier kan het allemaal prachtig geregeld zijn, maar op het moment dat de gemeente de bewoners in de kou laat staan, krijg je dit soort reacties. De vraag is dan ook wanneer de dialoog nu eindelijk eens een keer goed op gang komt. Zijn buurtvereniging heeft een zienswijze ingediend van vijf pagina's op

een zo open mogelijke manier; het antwoord stelt dan echt teleur. Het is in feite een ritueel dansje. De firma Dolderman heeft er in een zienswijze voor gepleit om het bedrijf te bestemmen als categorie 4; dat is de zwaarst denkbare categorie. De bewoners willen al jaren dat Dolderman en soortgelijke bedrijven worden uitgeplaatst naar een bedrijventerrein. Van de gemeente uit zijn daar geen initiatieven voor te zien, terwijl de bewoners ontzettend veel overlast ervaren van deze bedrijven: geluidsoverlast, luchtkwaliteit, ronkende motoren. De bewoners zijn wel heel blij met de walstroomvoorzieningen die nu worden aangelegd; er moet alleen nog geregeld worden dat er een verplichte afname is.

In de reactie op de zienswijze van Dolderman wordt gesteld dat het gebruik van het water en de kade overeenkomstig categorie 3 zou moeten worden opgenomen in het bestemmingsplan. Het recht van de een is de beperking voor de ander; hij zou graag willen weten wat dat dan impliceert, want dat is niet transparant. Wat de externe veiligheid betreft: het scheepvaartverkeer zal een enorme groei gaan doormaken als gevolg van de ontwikkeling van de Rotterdamse haven en Maasvlakte 2. Hij heeft de vraag gesteld of die groei goed is meegenomen in de berekeningen; inhoudelijk is er niet op zijn vraag ingegaan.

Coffeeshops hebben nauwelijks de aandacht. In het bestemmingsplan wordt gezegd dat er geen positieve bestemming wordt gegeven. Dat zal juridisch best kloppen, maar de bewoners in de binnenstad ervaren de overlast van dit soort bedrijven. Hij vindt dat daar een discussie over gevoerd zou moeten worden en dat gebeurt nergens.

Mevrouw **Van Dongen** vraagt of er ook 's avonds activiteiten plaatsvinden bij Dolderman.

De heer **Hogeboom** antwoordt dat Dolderman bijna dag en nacht in bedrijf is; er wordt om zes of zeven uur gestart en dat loopt door tot ver in de avond, soms tot tien uur. Dat geldt ook op de zaterdag. Soms worden ook werkzaamheden verricht op de zondag.

Mevrouw **Van Dongen** vraagt of het zware verkeer in de binnenstad ook met Dolderman te maken heeft en of uitplaatsing er voor zou zorgen dat het zware verkeer zal afnemen.

De heer **Hogeboom** antwoordt dat er een grote stroom aan zwaar verkeer nodig is om Dolderman en andere scheepvaartbedrijven te bevoorraden. Er worden ook veel kranen ingehuurd en ander zwaar materieel. De vaartuigen worden almaar groter en dus wordt ook het materieel groter.

De heer **Pols** merkt op dat er volgende week een Kamer is waarin over coffeeshops wordt gesproken. In het bestemmingsplan wordt het niet genoemd; het wordt eigenlijk niet toegestaan. Het buurtcomité heeft daar geen uitnodiging voor ontvangen; de heer **Hoogenboom** zal graag aanwezig zijn als hij in de gelegenheid is.

De **voorzitter** schetst de vervolgprocedure.

Het voorstel wordt op 15 februari 2011 om 20.30 uur inhoudelijk besproken in de adviescommissie, waarbij er geen gelegenheid is om opnieuw in te spreken. Toehoren is wel mogelijk.

Het verslag van deze vergadering wordt op verzoek toegezonden.

De vergadering wordt gesloten.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 8 FEBRUARI 2011

Stadsberaad over Toekomst Historische Binnenstad

Voorzitter: Mevrouw M.C. Ruisch

Secretaris: De heer J.J. 't Lam

Verslag: Erna Verveer, Getikt!

Aanwezig:

De heer J.P. Schuiten, D66 *

De heer O. Bosoguy, D66

Mevrouw G. Akansu, PvdA

Mevrouw J. Heijmans, PvdA *

Mevrouw G.P. de Klerk, GroenLinks *

De heer P. Verhoeve, ChristenUnie/SGP *

De heer D. Pols, VVD *

Mevrouw M.G. Stolk, VSP *

De heer R. van Heeren, VSP

Mevrouw E.C. van Wenum, CDA *

Mevrouw L.J. Kuhlemeier, BETER VOOR DORDT *

De heer D.F.M. Schalken, BETER VOOR DORDT

Namens het college is aanwezig wethouder P.H. Sleeking
Namens de ambtelijke organisatie zijn aanwezig mevrouw H. Kromkamp en de heer R.
Naaktgeboren

De **voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Mevrouw **Kuhlemeier** merkt op dat dit voor BETER VOOR DORDT niet geagendeerd had hoeven worden; haar fractie ziet er naar uit om te beginnen.

Mevrouw **De Klerk** merkt op dat het voor de hand ligt dat het Stadsbestuur antwoord geeft op de thema's zoals vermeld onder punt 3. Voor GroenLinks is niet duidelijk welke partijen genoemd worden en hoe dat precies geregeld wordt. Als het gaat om de organisatie, worden vertegenwoordigers van historische verenigingen genoemd en vertegenwoordigers van lokale architecten. Wie bepaalt wie deelnemen aan het geheel? GroenLinks staat niet bij de fracties die de raad vertegenwoordigen; ze vraagt naar de reden.

De heer **Verhoeve** merkt op dat zijn fractie de mening is toegedaan dat de historische binnenstad mooi dient te blijven; het stuk dat voorligt is eigenlijk het politieke testament van Jens van der Vorm. Zijn fractie vindt het prachtig dat dit zo wordt opgepakt en heeft de volgende vragen aan de wethouder. Hoe verhoudt dit Stadsbestuur en de uitkomsten ervan zich tot de Welstandscommissie? Jens van der Vorm heeft destijds voorgesteld om de commissie de stad uit te zetten; praktisch gezien heeft de commissie het monopolie om het welstandsbeleid vorm te geven. Hij is heel benieuwd naar wat de invloed van het Stadsbestuur zal zijn op de Welstandscommissie, en de verhouding tussen die twee. Zijn fractie is ook benieuwd naar de vernieuwende bestuursstijl, die breed zal zijn. Vooralsnog merkt hij op dat de stuurgroep een select aantal groepen bevat, waaronder een select aantal raadsleden; voorkomen moet juist worden dat weer het bekende groepje mensen van historisch Dordrecht bij elkaar gaat zitten om te vertellen hoe het moet. Je moet er ook mensen bij hebben die een tegengestelde mening hebben; misschien ook meningen die tegen de mening van Jens ingaan. Jens was voor historiserend bouwen, terwijl er misschien ook architecten zijn die dat helemaal niet willen. Hij vraagt of mensen met een andere mening ook worden uitgenodigd.

Mevrouw **Kuhlemeier** merkt op bij interruptie dat Jens beslist niet alleen voor historiserend bouwen was; dat is een misvatting.

De heer **Verhoeve** antwoordt dat hij heeft gelezen dat Jens eens heeft gezegd dat er mensen zijn die zeggen dat Dordrecht straks een poppenkast wordt a la Anton Pieck. Jens vond dat dat dan maar moest gebeuren, omdat de mensen om die reden wel naar Dordrecht zouden komen; hij sprak een voorkeur uit voor een klassieke bouwstijl. Dat is althans de interpretatie van de heer Verhoeve naar aanleiding van die uitspraken. Hij vraagt of het Stadsbestuur een zodanige open en neutrale opzet krijgt dat iedereen zijn zegje mag doen, dus ook de mensen die juist een vernieuwende bouwstijl in de stad willen toestaan.

De heer **Pols** merkt op dat beide vormen worden toegelicht, volgens het stuk. Als dat niet zo zou zijn, hoefde je ook geen Stadsbestuur te organiseren.

De heer **Verhoeve** antwoordt dat hij dat ook graag van de wethouder wil horen. Van belang is welke invloed het Stadsbestuur kan hebben op de verschillende bestemmingsplannen. Vanavond is gesproken over het bestemmingsplan Binnenstad. Dan zijn er schil Oost en West met hun eigen geldigheidstermijnen. Hij vraagt of dit overleg dan niet te laat komt; anders ga je met elkaar in discussie en moet je maar afwachten of er iets gebeurt met de uitkomst.

Mevrouw **De Klerk** merkt op te hebben begrepen dat het gevolgen kan hebben, in die zin dat er zienswijzen ingediend kunnen worden. Als het Stadsbestuur bepaalde dingen beslist, is het volgens haar zo dat het bestemmingsplan dan aangepast wordt; ze vraagt een reactie van de wethouder daarop.

De heer **Verhoeve** merkt op dat het Stadsbestuur wellicht ook kan aansluiten bij het Netwerk Historische Steden, waar veel expertise aanwezig is. Zijn fractie is groot voorstander van een gesprek over dit thema en wacht de uitkomsten af.

De heer **Pols** merkt op dat de VVD zich op hoofdlijnen kan vinden in het stuk; zijn fractie zou wel graag een discussie voeren over historisch bouwen en experimenteel bouwen. De binnenstad van Dordrecht moet zeker geen Anton Pieck gebeuren worden, maar een levende binnenstad met respect voor de monumenten. Dat respect is er al eeuwen, want je ziet ook verschillende bouwvormen. Ook de bewoners van de binnenstad zouden hier bij betrokken moeten worden. Het bestemmingsplan binnenstad wordt volgende week besproken; als daar wijzigingen in komen, moet het college niet talmen om die door te voeren.

Mevrouw **Stolk** merkt op dat de VSP verheugd is dat het programma voor de historische binnenstad voldoet aan de eisen die gesteld worden aan een beschermd stadsgezicht. De VSP is

echter van mening dat in de binnenstad niet alleen gebouwd wordt om de historie te bewaren, maar wil ook moderne gebouwen een plaats geven in het centrum. De combinatie van historische architectuur met moderne architectuur geeft de binnenstad meer charme en allure. Dit lokt extra toeristen; een mooi voorbeeld is het pand aan de Groenmarkt. Dit contrast haalt de oude architectuur sterker naar voren en de moderne architectuur geeft een aangename afwisseling in het straatbeeld. De VSP wil dan ook geen aanpassing van de Welstandnota op dit onderdeel. Het Stadsberaad is een goed plan, maar het moet breder getrokken worden dan de historie.

Mevrouw **Kuhlemeier** merkt op richting mevrouw Stolk dat het juist de bedoeling is dat er een Stadsberaad komt; de VSP wil het eigenlijk aan de voorkant al dichttimmeren door niet te willen dat er een aanpassing komt van de Welstandnota. Dat is niet de bedoeling van het stuk. Mevrouw **Stolk** antwoordt dat je in een Stadsberaad niet alles kunt opengooien; je kunt niet alles aan burgers overlaten. Je moet als politiek ook wel je verantwoordelijkheid nemen.

De heer **Verhoeve** vraagt haar waarom je bij elkaar zou gaan zitten als je de Welstandnota überhaupt niet aan wilt passen.

Mevrouw **Stolk** antwoordt dat de VSP er anders over denkt.

Mevrouw **Van Wenum** merkt op dat haar fractie vindt dat dit stuk een prima uitwerking is van de motie. Ze wil ook graag naar de hoe-vraag kijken. Heel veel gemeenten hebben hiermee te maken en hebben al allerlei mogelijkheden gebruikt om hun historische binnenstad te beschermen. Het lijkt haar aardig om daar in de meningsvorming ook aandacht voor te hebben. Dus: wat zijn eigenlijk de mogelijkheden? Want dat beperkt ook watje zou kunnen willen.

Mevrouw **Heijmans** merkt op dat de PvdA ook vindt dat het een goede uitwerking is van de motie die unaniem is aangenomen. Haar fractie ondersteunt dat een kader voor toekomstige wijzigingen voor de binnenstad een goed hulpmiddel kan zijn om te bekijken wat er wel en niet kan komen. De binnenstad van Dordrecht mag geen openlucht museum worden; er moet een gezonde spanning en een goed evenwicht komen tussen oude en nieuwe gebouwen. Het is prima om daar een kader voor op te zetten. Ze sluit zich aan bij de vragen van GroenUnks inzake de samenstelling van de stuurgroep en vraagt waarom er is gekozen voor deze drie partijen.

De heer **Schuiten** merkt op dat D66 ook positief staat tegenover de uitwerking van de motie. Een Stadsberaad over de historische binnenstad is op zich een goed plan. Dat kan leiden tot aanpassing van een Welstandnota; dat is ook niet erg. D66 wil daar op dit moment niet op vooruit lopen en wil gewoon in gesprek gaan. Als er iets moet gaan veranderen, gaat hij er van uit dat de raad daar bij betrokken wordt.

Mevrouw **De Klerk** merkt op richting de heer Schuiten dat je wel van te voren moet weten wat de kaders zijn. Wie bepaalt uiteindelijk wat er gebouwd gaat worden: is dat het Stadsberaad of de Welstandcommissie?

De heer **Verhoeve** merkt op dat er elders in de stad ook historische gebouwen staan; het Stadsberaad kan zich op de historische binnenstad richten, maar wellicht ook die delen van de stad er bij betrekken waar meer historische panden staan. Hij vraagt wat de wethouder daar van vindt. Mevrouw **Heijmans** is het met hem eens; in Krispijn, Wielwijk en de Vogelbuurt staan ook panden die je zou moeten kunnen behouden, in ieder geval voor een deel.

Wethouder **Sleeking** merkt op dat het mooi is dat de motie die is ingediend nagenoeg unaniem is gesteund, met uitzondering van 1 lid van de VSP.

Mevrouw **Stolk** merkt op dat haar fractie wel een Stadsberaad wil, maar geen aanpassing van de Welstandnota op het punt van de historie.

Wethouder **Sleeking** merkt op dat een lid van de VSP geen behoefte had aan dit Stadsberaad; dat wordt vanavond eigenlijk weer onderstreept door aan te geven dat de VSP niet zo'n grote behoefte heeft aan aanpassing van het welstandsbeleid. De overgrote meerderheid van de raad ondersteunt het initiatief echter wel.

Er is in het verleden heel veel discussie geweest over de binnenstad en de historische panden, en over wat passend is en wat niet. Bij het Hof zijn pandjes opgepakt en verplaatst; dat lijkt allemaal echt, maar eigenlijk is het een beetje nep. Er zijn ook moderne gebouwen toegevoegd, zoals de bekende woning van voormalig burgemeester Bandell in de Grotekerksbuurt. Op zich is het mogelijk dat bouwwerken leiden tot pittige discussies en dat is mooi. Er zijn instrumenten om daar op te sturen. Het welstandsbeleid is zo'n instrument; de welstandcommissie toetst bouwplannen en het college kan vervolgens nadere voorwaarden stellen. Met de uitkomst is niet iedereen altijd blij, maar het gebeurt wel binnen de kaders die er nu zijn, zoals het bestemmingsplan waarin veel is vastgelegd ten aanzien van volume, hoogte, rooilijnen et cetera. Het college neemt na het advies van de welstandcommissie uiteindelijk een definitief besluit. Het gebeurt niet heel vaak, maar soms wordt door het college beargumenteerd afgeweken van adviezen van de welstandcommissie.

De opzet is volgens hem heel goed, ook omdat het aansluit bij de wens van het college om de dialoog met de stad aan te gaan. Het thema leeft sterk en er is ook ruimte om met de stad en met iedereen die zich betrokken voelt, te praten. Wat hem betreft is dat elke inwoner van Dordrecht; de opzet biedt daar ook gelegenheid voor. Er zijn georganiseerde bijeenkomsten, maar je kunt ook

denken aan een poll of een discussieforum waar iedereen aan kan deelnemen, en dat is ook nadrukkelijk de bedoeling.

Wie bepaalt nu uiteindelijk wat er gebouwd wordt? Er zijn kaders gesteld en uiteindelijk wordt na ambtelijke adviezen besloten of een bouwplan al dan niet passend is. Daar kunnen omwonenden vervolgens weer zienswijzen op indienen. De raad stelt die kaders vast en straks ook de nieuwe Welstandsnota. De uitkomst van het Stadsberaad zal adviezen en input opleveren voor de samenstelling van de Welstandsnota; die zal vervolgens in de inspraak worden gebracht en dat is weer een nieuw moment waar mensen op kunnen inspreken. Vervolgens zal de raad deze vaststellen. De Welstandsc commissie heeft niet het monopolie; die toetst op basis van bestemmingsplannen en het welstandsbeleid en eventueel aanvullende voorwaarden die meegegeven worden door de gemeente. De commissie heeft een adviserende rol. De heer **Verhoeve** merkt op dat aanpassing van de Welstandsnota zeer grote gevolgen kan hebben voor de beeldkwaliteit van de stad.

Wethouder **Sleeking** antwoordt dat dat klopt; dat is het toetsingskader. Het Stadsberaad wordt in eerste instantie beperkt tot de historische binnenstad en is inmiddels al uitgebreid met de 19^e eeuwse schil; daar staan ook veel monumenten. De 19^e eeuwse schil wacht op toekenning van de status van beschermd stadsgezicht; die is vorig jaar aangevraagd. Daarnaast staan er veel panden met een monumentale status en dat biedt uiteraard bescherming. Mocht het in de loop van het traject aan de orde komen om naar de gehele stad te kijken, dan is het aan de leden van de commissie om daar op te reageren. De discussie heeft zich de afgelopen jaren sterk toegespitst op de historische binnenstad, maar het welstandsbeleid heeft natuurlijk betrekking op de hele gemeente. In zoverre is de strekking omvangrijker dan enkel de binnenstad.

De concrete suggestie van de heer Verhoeve om het Netwerk Historische Steden erbij te betrekken lijkt hem waardevol.

Hij zou de VSP willen uitdagen om toch actief mee te denken en mee te doen; wellicht verandert de VSP nog van gedachten als er verrassende input komt. De regelgeving komt in de aanbevelingen die vanuit het Stadsberaad worden ingebracht; dat leidt tot input voor de nieuwe Welstandsnota en dat moet uiteindelijk een coherente Welstandsnota opleveren die ook gedragen moet worden. Er moet wel een beetje consistentie in zitten.

Mevrouw **Van Wenum** merkt op dat er verschillende mogelijkheden zijn om de binnenstad te beschermen. Ze vraagt of best practices van elders meegenomen kunnen worden in het symposium dat gehouden zal worden.

Wethouder **Sleeking** vindt dat een goede suggestie. De samenstelling van de commissie is gebaseerd op een voorstel om voldoende spreiding te hebben en niet uit te gaan van een smalle basis; anders loop je het risico dat je de discussie over gaat doen op het moment dat er aanbevelingen op tafel liggen. Het lijkt hem van belang dat de raad daar op de een of andere manier actief bij betrokken is. In de stuurgroep vindt geen visievorming plaats; dat gebeurt nadrukkelijk in het Stadsberaad.

Mevrouw **Kromkamp** merkt op dat er geprobeerd is om een zo breed mogelijk gremium samen te stellen, zodat er zoveel mogelijk verschillende meningen in de stuurgroep aanwezig zijn om te komen tot de organisatie van een goed Stadsberaad. Er is voor gekozen om mensen te benaderen van Stichting de Stad; dat is een goede partij die ook vaak een ander geluid laat horen dan het historiserende verhaal. Soms zijn architecten werkzaam in de stad en worden dan onderwerp van gesprek binnen het Stadsberaad; dat moet voorkomen worden en er zijn dus twee kandidaten aangeleverd die op dit moment niet met projecten bezig zijn in de stad, zodat ze vrijuit hun mening kunnen verkondigen.

Mevrouw **De Klerk** wil met het Stadsberaad een groep mensen bereiken met een diversiteit in achtergrond, juist om verschillende invalshoeken te krijgen. Ze vraagt in hoeverre gegarandeerd kan worden dat dat ook bereikt wordt. Voorstanders van historiserend bouwen zien misschien hun kans schoon om de stad in zijn oude staat te herstellen, en dan zou je tekort doen aan het idee waarom je bij elkaar gaat zitten.

Wethouder **Sleeking** merkt op dat iedereen daar zelf bij is. Er zal ook uit de verslaglegging blijken op welke manier het Stadsberaad is georganiseerd en welke groepen zijn benaderd. Er is diversiteit in de stad aanwezig en daar wil je mee in gesprek. Verder komt het aan op de kwaliteit van de argumenten, die uiteindelijk zullen leiden tot meningvorming. Daar zal de een beter in slagen dan de ander.

Mevrouw **De Klerk** vraagt of de uitkomst van het Stadsberaad even zwaar weegt als het niet lukt om die diversiteit tot stand te brengen.

Wethouder **Sleeking** antwoordt dat hij er van uitgaat dat voldoende mensen betrokken willen worden bij deze discussie en dat het ook een input oplevert die voldoende basis biedt om van daaruit de Welstandsnota op te tuigen. Die gaat daarna de inspraak in zodat mensen nogmaals de gelegenheid hebben om hun mening te geven.

Mevrouw **de Klerk** stelt voor om daar kaders voor te stellen, zodat dat ook voor iedereen duidelijk is.

Wethouder **Sleeking** is het met haar eens.

De heer **Verhoeve** vraagt of de raad wordt uitgenodigd voor het bijwonen van de bijeenkomsten nummer twee en drie. Hij vindt het begrijpelijk dat er een stukje continuïteit in het beleid is; hij kan zich echter ook voorstellen dat er over een x aantal jaren een update van zo'n Stadsberaad plaatsvindt.

De heer **Pols** vindt dat je ook naar bestemmingsplannen moet kijken zoals dat van de historische binnenstad; als er echt pijnpunten uit komen, dan moet niet geschroomd worden om dat aan te passen. Hij hoopt dat de wethouder dat ook zal toezeggen.

Wethouder **Sleeking** is dat met hem eens. De uitkomst van het Stadsberaad en de nieuwe Welstandsnota zouden inderdaad gevolgen kunnen hebben voor bestemmingsplannen. Bij nieuw te starten procedures kun je dat meenemen. In de 19^e eeuwse schil kan dat; daar is gestart met de structuurvisie. De uitkomst van het Stadsberaad kan daarin meegenomen worden en dat kan dus leiden tot aanpassingen in dat bestemmingsplan. Het is altijd mogelijk, als het belangrijk genoeg wordt gevonden, om ook het bestemmingsplan Binnenstad daar op aan te passen. Het was natuurlijk mooier geweest als dit vooraf was gegaan aan het bestemmingsplan Binnenstad, maar dat kon echt geen uitstel meer velen. Er moet een juridisch planologisch kader komen. Maar aanpassingen zijn natuurlijk altijd mogelijk.

Mevrouw **de Klerk** merkt op naar aanleiding van de opmerking van de heer Verhoeve over een update om dat wellicht te koppelen aan een nieuw bestemmingsplan, dat immers elke tien jaar moet worden vernieuwd.

Mevrouw **Kuhlemeier** merkt op dat niemand zich kan heugen dat er überhaupt ooit is gesproken over aanpassing van een Welstandnota; dat is misschien wel 50 of 60 jaar geleden. Het mooie is dat de hele stad hier over kan meedenken. Evalueren is prachtig, maar ze zou eerst eens willen beginnen en de hele stad er bij betrekken via een communicatieplan. Anders ga je alweer zoveel dichttimmeren aan de voorkant; dat is echt niet de bedoeling.

De heer **Verhoeve** merkt op te hebben begrepen dat het zes jaar geleden is aangepast.

Mevrouw **Kuhlemeier** merkt op dat de stad er nooit wat van heeft kunnen vinden; die is er nooit bij betrokken geweest, en dat gebeurt nu wel.

Wethouder **Sleeking** merkt op dat de stuurgroep zich, als dat de wens is, zal moeten buigen over de rol van de rest van de raad in dit traject. Elk lid van de raad is ook inwoner van Dordrecht en heeft dus sowieso mogelijkheden om hier iets mee te doen. Er zullen ongetwijfeld onderdelen zijn die zich er voor lenen om meer mensen uit de raad uit te nodigen, zoals bij de wandeling is gebeurd. Je zult moeten afwachten hoe succesvol een Stadsberaad wordt. In het verleden is er een Dordt Spreek geweest; daar ging het over de Buitenstad. Het Stadsberaad is in vergelijking daarmee een beperkt traject als je naar de financiële middelen kijkt, maar hopelijk is het een waardevol instrument dat je ook bij bestemmingsplannen zou kunnen inzetten. Bestuurlijke vernieuwing is altijd weer proberen welke instrumenten aanslaan. De Begrotingswijzer heeft 1.000 reacties opgeleverd; dan is de vraag of je dat genoeg vindt, afgezet tegen wat je er in investeert.

De heer **Naaktgeboren** hoort graag binnen een week namen vanuit de fracties voor deelname aan de stuurgroep. BETER VOOR DORDT, VVD en PvdA leveren een naam van een kandidaat aan voor de stuurgroep.

De commissie adviseert het voorstel als hamerstuk vast te stellen.

De **voorzitter** sluit de vergadering.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 8 FEBRUARI 2011

Sociale leefomgeving (Maatschappelijke Voorzieningen)

RAADSINFORMATIEBRIEF OVER KANTELING INTEGRATIEBELEID (524377)

Voorzitter: Mevrouw J. Van den Bergh

Secretaris: De heer S.V. Vooren

Verslag: Erna Verveer, Getikt! af audio

Woordvoering:

De heer D.F.M. Schalken, BETER VOOR DORDT
De heer M.S. Bevers, VVD
De heer B. Staat, ChristenUnie/SGP
Mevrouw T.I.V. Bonnema, D66
De heer A. Karapinar, GroenUnks
De heer J. Lagendijk, PvdA
De heer P.J. Heijkoop, CDA
De heer H. Romijnsen, VSP

Aanwezig namens het college: wethouder H.P.A. Wagemakers

De **voorzitter** heet iedereen welkom.

Wethouder **Wagemakers** merkt op dat er in de adviescommissie van 21 december 2010 veel is gezegd over dit onderwerp. Hij zal achtereenvolgens ingaan op de visie, de opmerkingen die gemaakt zijn en op de actuele stand van zaken.

Richting de heer Lagendijk merkt hij op dat hij er nog steeds op dezelfde manier in staat als in het verleden: zaken concreet benoemen en smart formuleren.

Het college heeft gekeken naar wat er landelijk en lokaal speelt op het thema integratie. Er is een tegenstelling tussen de negatieve beeldvorming op dit onderwerp en de feitelijke ontwikkelingen die zichtbaar zijn in de cijfers. Het Sociaal Cultureel Planbureau constateert dat op langere termijn een aantal positieve ontwikkelingen zichtbaar is. Die ontwikkelingen gaan gestaag, maar betrekkelijk langzaam, in de goede richting. De tweede generatie immigranten doet het duidelijk beter dan de eerste generatie; dat zie je ook in Dordrecht. Er zijn landelijk verbeteringen te zien als het gaat om onderwijs en arbeidsmarkt; migrantenondernemers worden ook steeds succesvoller. De instroom in HBO en wetenschappelijk onderwijs is landelijk gezien op dit moment 40% allochtoon; dat is een positieve ontwikkeling. Wat de Antilliaans-Nederlandse groep betreft: het deel dat hier al een aantal jaren woont, doet het over het algemeen heel goed. Veel problematischer is de positie van dat deel dat recenter naar Nederland is gekomen. Daar is sprake van hoge werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en een oververtegenwoordiging als het gaat om criminaliteit.

Lokaal zie je dat de Integratiemonitor 2009 voor een deel hetzelfde beeld laat zien. De conclusie is dat Turkse, Antilliaanse, Marokkaanse en Surinaamse Dordtenaren op veel gebieden een achterstand hebben, maar op een aantal terreinen zoals burgerschap en sport is een positieve ontwikkeling te zien. Tegelijkertijd blijkt dat er bij arbeidsparticipatie en onderwijs, met name op MBO niveau, grote achterstanden zichtbaar zijn ten opzichte van autochtonen. Er is wel sprake van een verbetering ten opzichte van 2005; de vraag is of je dat kunt duiden aan het ingezette beleid. De commissie Blok heeft daar in 2004 een landelijk rapport over uitgebracht en stelt, in zijn ogen terecht, dat er een ontwikkeling is *ondanks* het feit dat de overheid er landelijk beleid op heeft gezet. Er is nog steeds een groot verschil in inkomen. Arbeidsparticipatie trekt wel enigszins bij, zeker als het gaat over Surinamers, Antillianen en in mindere mate als het gaat over Turkse en Marokkaanse Dordtenaren. Maar het hebben van werk is nog geen garantie voor een hoger inkomen. De positie op de arbeidsladder is ook weer vaak gekoppeld aan opleidingsniveau. Het is duidelijk dat er in de afgelopen jaren op het gebied van sociaal-culturele integratie zeker stappen zijn gemaakt. Dat is de verdienste van migranten en van migrantenzelforganisaties; er is ook aan bijgedragen door het gemeentelijk beleid, zoals de inzet op participatie op het gebied van sport. Het leggen van een causaal verband blijft altijd lastig. Voor verbetering vatbaar is dus de arbeidsparticipatie onder met name de Turkse en Marokkaanse Dordtenaren; het opleidingsniveau stijgt wel, maar onvoldoende en er is nog steeds sprake van een achterstand als het gaat over de maatschappelijke positie. Het college heeft de conclusie getrokken dat het op veel terreinen goed gaat en dat het op bepaalde terreinen niet goed of niet goed genoeg gaat. Dat zou een kanteling zoals die in de visie is verwoord, rechtvaardigen. De visie is een eerste aanzet; hij komt later in deze vergadering terug op de aanpak die het college voorstaat.

De raad mist die uitwerking nog. In de afgelopen jaren is de kijk op wat integratie behelst, veranderd: de verantwoordelijkheden en de rol die je daar als overheid in hebt. Het debat is nog in volle gang. Migranten hebben daarbij zelf een belangrijke rol.

Daarnaast is het een tweezijdig proces. De burger moet stappen zetten om mee te doen aan de maatschappij en de maatschappij moet open staan en klaar zijn om op de vraag vanuit de individuele burger te kunnen inspelen. Dat vraagt ook van de samenleving en van organisaties in het bijzonder een bepaalde opstelling. Als je een brug gaat bouwen, doe je dat ook meestal door van twee kanten naar het midden toe te bouwen; dat werkt veel beter. Over de rol van de migrantenzelforganisaties is veel te doen geweest en dat is begrijpelijk; veranderingsprocessen beginnen per definitie met weerstand, zeker als er ook nog financieel wordt bezuinigd. In de

afgelopen jaren hebben migrantenzelforganisaties een belangrijke rol gespeeld; nu is het moment gekomen om hen uit te nodigen mee te gaan in die kanteling. Dat blijft een afweging van de organisaties zelf; de gemeente is daarover in gesprek gegaan en die gesprekken zullen worden voortgezet. Daarbij wordt steeds gezegd: dit is de richting die wij voorstaan, op welke manier zou u in staat zijn om ons te helpen?

Er is gevraagd waarom er een apart Antillianenbeleid is; dat heeft nadrukkelijk te maken met het feit dat er sprake is van Rijksbeleid en rijksafspraken op het gebied van de problematiek rondom Antilliaans-Nederlandse risicjongeren. Tot aan 2014 zijn middelen beschikbaar gesteld op basis van cofinanciering om doelstellingen te realiseren. Te denken valt aan opleiding en nazorg aan ex-gedetineerden, maar ook aan de gebiedsgerichte aanpak van bijvoorbeeld de Colijnstraat. Het college volgt de adviezen van de commissie Blok. Integratie is een tweezijdig proces. Met andere woorden: de verantwoordelijkheid leggen bij de individuele mensen. Dat begint al met inburgering. Dat ligt op Drechtstedenniveau; vorige week is over de nieuwe verordening Inburgering gesproken en hij verwacht dat daar nog een vervolg op zal komen. Toeleiding naar arbeid is uiteindelijk de hoogste trede in de participatieladder en biedt de beste mogelijkheden om volwaardig mee te doen aan de maatschappij. Daar vinden naast een inkomen ook ontmoetingen plaats. Hetzelfde geldt voor het onderwijs. Dat zijn de ideale plekken om integratie te bevorderen.

De eerste lijn is dus inzetten op de sociaal-economische participatie en de tweede lijn is inzetten op de interculturalisatie, waarbij de verantwoordelijkheid bij de samenleving en de organisaties wordt gelegd, die meer en meer in een positie moeten komen waarbij ze een adequaat antwoord kunnen geven op de vragen vanuit de allochtone Dordtenaren. Hij komt daar bij de actuele stand van zaken nog even op terug; inmiddels hebben er gesprekken plaatsgevonden die hem sterken en vertrouwen geven dat partijen bereid zijn om dat te gaan doen.

De keuzes in deze visie hebben consequenties. Er is in december gesteld dat het college ruim 8 ton op integratie zou gaan bezuinigen. Als je kijkt naar de begroting 2010 in vergelijking met 2011, dan zit daar een verschil van bijna acht ton in. Maar daarbij is sprake van het wegvallen van rijksmiddelen op het gebied van jeugdwerkloosheid en de routecoaches; dat is een half miljoen. Er is ook sprake van het wegvallen van een deel van de rijksfinanciering als het gaat over participatie van allochtone vrouwen ad twee ton. Dat is al zeven ton aan rijksmiddelen die wegvalt, waarvan de gemeente heeft gezegd die niet één op één over te zullen nemen. Methodieken die effectief gebleken zijn, bijvoorbeeld de routecoaches, zijn ingepast in het regulier beleid en worden nu door Trivium toegepast om een brede doelgroep op een adequate manier te kunnen helpen.

De heer **Legendijk** merkt op bij interruptie dat de redenering van de wethouder betrekking heeft op de tabel waarin de begroting 2010 meer dan 2 miljoen heeft en de begroting 2011 1,3 miljoen. Maar in het bovenste deel staat gemeentelijk budget integratiebeleid 1,1 miljoen in 2011, en in 2011 0,6 miljoen. Dan gaat het dus echt over bezuinigingen van 60%; dat is nog buitensporig veel ten opzichte van nagenoeg alle andere sectoren waar het college bezuinigingen zoekt.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat dat klopt. In de raad is bij de begrotingsbehandeling veel te doen geweest over de omvang van de extensivering voor dit jaar ad 75.000 euro. Daarnaast is er een projectrisicobudget vrijgemaakt van 10%, ruim 100.000 euro, waarmee knelpunten kunnen worden opgevangen. Financieel gezien zijn de consequenties voor dit jaar in de optiek van het college te overzien en is er geen sprake van een wild snijden en onverantwoorde risico's in dat opzicht.

De heer **Legendijk** verwijst naar hoofdstuk 4 waar staat "wat mag het kosten?". Hoe je het ook wendt of keert, je gaat van 1,4 naar 0,6 miljoen en dat is 60% minder.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat dat waar is als je puur naar deze cijfers kijkt. In het politiek akkoord is voor arbeidsmarkt in de komende vier jaar 1,6 miljoen vrijgemaakt; daaruit zullen ook middelen worden ingezet voor vraagstukken die in de allochtone samenleving spelen. Een deel van de beleidskeuzes zal worden ingehangen in het regulier beleid; dat is niet meer zichtbaar in de tabel, maar de middelen komen wel degelijk terug in allerlei budgetten voor alle Dordtenaren voor zorg, arbeidsmarkt, welzijn, onderwijs enzovoort. Je kunt dan wat hem betreft ook niet de conclusie trekken dat voor deze doelgroep geen of onvoldoende middelen meer beschikbaar worden gesteld.

Vragen vanuit de verschillende fracties

De PvdA heeft gesteld dat er meer aan achterstandsbestrijding gedaan moet worden. Voor het arbeidsmarktprogramma is zoals gezegd 1,6 miljoen beschikbaar gesteld en dat betreft achterstanden op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt. Hij heeft er vertrouwen in dat daar de komende jaren stappen in gezet zullen worden en dat is ook nodig om te zorgen dat in de toekomst vraag en aanbod in evenwicht zijn. Er zal geïnvesteerd moeten worden om te zorgen dat er voldoende handen beschikbaar blijven om het werk te kunnen uitvoeren.

De heer **Karapinar** vraagt bij interruptie of die opgave geconcretiseerd kan worden ten aanzien van de arbeidsmarktparticipatie onder allochtonen.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat hij daar later op terugkomt, althans voor zover mogelijk; het is immers nog niet uitgewerkt en arbeidsmarkt behoort niet tot zijn portefeuille, het is op Drechtstedenniveau belegd.

De PvdA heeft gesteld dat er geen verbinding wordt gelegd met de rol van de migrantenorganisaties; hij ziet dat toch anders. Die verbinding lag er. Het platform Turkse Dordtenaren is daar een heel mooi voorbeeld van en zit nadrukkelijk op allerlei niveaus in de samenleving aan tafel; men heeft verbindingen met andere partijen in de stad. Afgelopen week heeft hij met zorginstelling Crabbehof een gesprek gevoerd en zij willen graag met het platform om de tafel om te bekijken hoe zij kunnen aansluiten bij de vraag die vanuit die achterban wordt neergelegd. Er worden concrete vervolgstappen gemaakt in de vorm van een convenant en afspraken, een en ander in samenspraak met de gemeente. Dit is een voorbeeld van een organisatie die al heel nadrukkelijk in de stad is geworteld. Er moet nog veel gebeuren, maar de eerste stappen zijn gezet en de gemeente probeert die stappen maximaal te ondersteunen. De Turkse Ondernemersvereniging is een vrijwilligersorganisatie en er is behoefte aan een stuk ondersteuning; er lopen gesprekken om te kijken wat er concreet nodig is en wat de gemeente daarin zou kunnen betekenen.

De welbespraakte inbreng van de PvdA van 21 december gaf aan dat het stuk niet meetbaar of smart is; hij komt daar op terug, want het is absoluut wel de bedoeling om die stap te gaan maken. Er komen ook voorstellen voor naar de raad.

Het integratiebeleid dient volgens de PvdA te steunen op drie pijlers: inburgering, interculturalisatie en ontmoeting. Over inburgering is al wat gezegd. De lijn die bij de Drechtsteden is ingezet, is ook de lijn die het college voorstaat.

De heer **Beyers** merkt op bij interruptie dat de budgetten voor inburgering enorm terug gaan lopen, terwijl inburgering gezien wordt als een belangrijke pijler. Hij vraagt hoe toekomstproof de visie dan is.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat het college als uitgangspunt heeft dat als het rijk middelen schrappt, die niet één op één door de gemeente over zullen worden genomen. Dus moet je kijken op welke manier je invulling aan het beleid kunt geven, want als je inburgering belangrijk vindt zul je daar in moeten investeren. Door bepaalde verbindingen te leggen moet je bekijken hoe je de vraag kunt faciliteren. Daar ligt een opgave; dat is duidelijk.

De heer **Beyers** vraagt of in de uitwerking nadrukkelijk wordt stilgestaan bij dit aspect.

Wethouder **Wagemakers** zegt dit toe, voor zover je inschattingen kunt maken van aantallen. Het is wel van belang om alvast richtinggevende uitspraken te doen; als je het een belangrijke pijler vindt zul je daar immers ook materieel in moeten voorzien.

De heer **Beyers** denkt dan aan een doorkijkje richting creatieve oplossingen en praktische arrangementen.

Wethouder **Wagemakers** merkt op dat het belang van interculturalisatie duidelijk is; hij deelt dat graag met de fractie van de PvdA. Ontmoeting vindt plaats op school en op de arbeidsmarkt, maar ook op allerlei momenten waar het over de vraagstukken gaat. Zo sprak hij onlangs bij een bijeenkomst Interculturalisatie in het Koloriet met de voorzitter van Balans, mevrouw Spek, over op welke manier je vrijwilligers kunt betrekken en hoe de gemeente de arbeidsmarkt denkt te kunnen ondersteunen. Dat is ook een stuk ontmoeting. Het college heeft aangegeven het buurtwerk met 50% terug te brengen; dat is een beleidskeuze. De samenleving moet proberen de ontmoeting zelf maximaal op te pakken en het college is van mening dat die samenleving daar ook toe in staat is in de komende jaren.

Ook door het CDA werd het belang van interculturalisatie heel nadrukkelijk neergelegd. Dat is in lijn met de visie die er ligt. Het moet zichtbaar zijn binnen zorg, onderwijs, in de reguliere instellingen en uiteindelijk ook bij de gemeente, die daar een goed voorbeeld in moet geven. Een van de vragen was om hoeveel mensen het gaat van allochtone afkomst in de organisatie. In 2010 was dat 9%, oftewel circa 80 van de bijna 900 medewerkers.

Hij begrijpt de behoefte aan verdieping. Er is een visie neergelegd met een aantal keuzes en die vraagt om een nadere uitwerking. Die moet tactisch en operationeel smart gemaakt worden.

Richting GroenLinks merkt hij op dat het college en de gemeente het goede voorbeeld dienen te geven en dat er maximaal wordt ingezet op het aantrekken van mensen van allochtone afkomst. Tegelijkertijd is het een feit dat het niet meevalt om kandidaten te vinden; het is van belang dat de juiste mensen op de juiste plek terecht komen. Naar aanleiding van een interruptie van de heer Karapinar over ongewenste positieve discriminatie merkt hij op dat hij die indruk zeker niet wil wekken. De huidige instroom op HBO en wetenschappelijk onderwijs geeft aan dat er in de komende jaren een inhaalslag zal plaatsvinden; daar is hij van overtuigd. Als lokale overheid kun je daar echter heel moeilijk op sturen; dat is een autonome ontwikkeling.

In de richting van GroenLinks merkt hij op dat er met organisaties is afgesproken dat ze activiteitenplannen en subsidieaanvragen kunnen neerleggen en kunnen aanpassen; er wordt ingezet op maximale zorgvuldigheid als het gaat over de plannen die organisaties hebben. Er wordt

voortdurend gesproken met de organisaties over hoe plannen beter kunnen aansluiten bij de beleidsdoelstellingen zoals het college die voorstaat. Ondersteuning wordt daar desgevraagd bij geboden; het is niet zo dat organisaties het bos in gestuurd worden. Dit is de afgelopen weken in gang gezet. Er worden gesprekken gevoerd met de migrantenzelforganisaties, maar ook met de reguliere instellingen over de activiteitenplannen. Als die aansluiten bij de beleidsdoelstellingen, kunnen er middelen beschikbaar worden gesteld vanuit de reguliere budgetten. Als er meer tijd nodig is, dan wordt daar flexibel mee omgegaan.

De heer **Lagendijk** merkt op bij interruptie te begrijpen dat er in tijd gezien ruimte wordt gecreëerd voor deze ontwikkeling; financieel gezien worden de reguliere budgetten echter ook fors verlaagd voor de komende periode. Hij vraagt zich af waar de financiële ruimte dan zit. Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat er voor arbeidsmarkt en onderwijs zoals gezegd een extra budget beschikbaar is.

De heer **Lagendijk** antwoordt dat de wethouder steeds met dat budget aankomt voor arbeidsmarktbeleid. Maar over de complete linie zijn alle budgetten teruggesnoeid. Bij interculturalisatie gaat het niet alleen over de school en het arbeidsbureau, maar ook over de zorg, sociaal-cultureel, cultuur, et cetera. De wethouder komt er niet mee weg door te zeggen dat de bezuinigingen wel meevallen omdat er bij arbeidsmarktbeleid iets moois is gedaan. De rekening van dit nieuwe beleid is absoluut niet bekend; dat is het grootste bezwaar. Het is ingeboekt, maar niemand weet wat de consequentie zijn.

Wethouder **Wagemakers** zegt toe daar bij de uitwerking op terug te komen.

De heer **Romijnsen** merkt op graag in de gelegenheid te worden gesteld om te reageren op het relaas van de wethouder; de tijd is echter bijna om. Hij vindt het van de gekke dat er weer zo weinig tijd is gereserveerd voor dit belangrijke onderwerp.

De heer **Lagendijk** stelt voor de wethouder desondanks de gelegenheid te geven om in te gaan op de vragen en opmerkingen.

De heer **Romijnsen** sluit zich daar bij aan.

Wethouder **Wagemakers** merkt op dat D66 heeft gevraagd om de stappen te heroverwegen en goed naar de communicatie te kijken. Er vinden constructieve gesprekken plaats en er is sprake van een duidelijke communicatie over en weer; het is geen kwestie van eenzijdig iets opleggen. Ten aanzien van de vraag om te heroverwegen merkt hij op dat dit de visie is waar een aantal beleidskeuzes onder ligt en het college committeert zich daar aan. Heroverweging is op dit moment niet aan de orde.

Mevrouw **Bonnema** merkt op bij interruptie dat het vooral ging om de inbreng van de zelforganisaties; er is nog een wereld te winnen in interactieve beleidsvorming.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat dat in de gesprekken zeker aan bod komt; daarin gaat het over de uitwerking van deze keuzes en daar kunnen de organisaties nadrukkelijk hun inbreng kwijt in de verdere uitwerking van het kader dat hij straks in het kort zal schetsen.

De VVD heeft gevraagd wat de burgers hier concreet van gaan merken. Hij denkt dat het voorgestelde beleid als effect zal hebben dat vragen van individuele burgers op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt en zorg beter en adequater beantwoord zullen kunnen worden. Zij komen ergens bij een organisatie en vinden daar de deur open; daar wordt rekening gehouden met de context waarin een bepaalde vraag wordt gesteld. De lokale overheid heeft een belangrijke rol als het gaat om het slechten van barrières. Op het moment dat er signalen uit de samenleving komen, zal de overheid het gesprek aangaan en zal zich maximaal inspannen om er voor te zorgen dat die geslecht worden. Dat kan zijn op het gebied van samenwerking of op het gebied van financiën. Er is gevraagd naar de wettelijke en bovenwettelijke taken van Vluchtelingenwerk. De wettelijke taken betreffen het huisvesten van statushouders; bovenwettelijke taken betreffen het begeleiden bij gezinsherenigingen, juridische advisering, informatievoorziening en informatieafhandeling. De vraag over sanctiemogelijkheden bij onwillige inburgeraars is vorige week naar zijn mening voldoende aan bod gekomen.

Richting de SGP/ChristenUnie merkt hij op dat maatwerksubsidie inhoudt dat er in gesprek wordt gegaan met een organisatie. Er wordt bepaald welke ondersteuningsbehoefte er ligt en vervolgens wordt gekeken of daar in kan voorzien, binnen de grenzen die daar voor staan.

De heer **Bevers** vraagt naar de rol van het individu in het geheel.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat dat terugkomt in de uitwerking.

De vraag van de SGP/ChristenUnie over de 21.000 euro voor specifieke projecten heeft eveneens betrekking op de ondersteuningsvraag; dat kan huisvesting zijn, maar ook een andere vorm van ondersteuning om een organisatie in staat te stellen hun werk te doen.

Er is gevraagd of de gemeente initiatief neemt in een netwerkontwikkeling; hij is van mening dat dat al gebeurt, zoals zo'n bijeenkomst Interculturalisatie. Hij is eerder vanavond bij mevrouw Hogewoning geweest, huisarts in Dordrecht; zij is initiatiefnemer van een netwerk rondom

immigrantenvraagstukken in de zorg. Daar zitten ook andere partijen bij aan tafel, zoals de Wielborgh. Hij neemt zo veel mogelijk deel aan dergelijke netwerken. Ten aanzien van de uitwerking worden zoals gezegd op dit moment gesprekken gevoerd met de organisaties; het is de bedoeling om een plan van aanpak neer te leggen dat nog voor de zomer in de raad kan worden besproken. Hij zegt toe dat dit nog voor het zomerreces behandeld zal kunnen worden.

De heer **Romijnsen** merkt op bij interruptie dat de raad dat plan van aanpak al lang had moeten hebben.

Wethouder **Wagemakers** antwoordt dat een visie vertaald dient te worden in strategische keuzes; de daar op volgende uitwerking vraagt tijd. Ook de gesprekken met organisaties in de stad vragen tijd. Het is niet realistisch om te veronderstellen dat dat nu al klaar kon zijn. Als je wacht en de zaak uit gaat zetten, betekent het datje de kanteling van het beleid een jaar later inzet. Hij schat in dat de drie jaar die er nog zijn, hard nodig zullen zijn om daadwerkelijk het beleid uit te rollen. Vandaar de keuze om het op deze manier te doen.

De heer **Romijnsen** merkt op dat oplossingen nog altijd geld kosten, terwijl er 60% wordt bezuinigd. Hij vindt het antwoord van de wethouder onvoldoende.

Wethouder **Wagemakers** merkt op dat in de komende tijd zal worden bepaald op welke beleidsterreinen er specifieke aandacht nodig is. Daarbij moet gedacht worden aan arbeidsmarkt, welzijn, zorg en onderwijs. Vervolgens moet dat concreet worden vertaald in doelstellingen. Er is nu twee keer zoveel werkloosheid onder allochtonen dan onder autochtonen; daar zal een doelstelling aan gehangen worden om het smart te maken. Vervolgens wordt bekeken welke instrumenten er zijn om dat te gaan monitoren. Voor de zomer komt er dus een uitgewerkt plan met doelstellingen en de wijze waarop er wordt gemonitord.

Op korte termijn gaat hij een bestuurlijk overleg aan met de DIA, mede gelet op de brief die als ingekomen stuk op de agenda van de raad stond, om te bekijken hoe gemeente en DIA op de korte termijn verder kunnen. Balans heeft een hernieuwd activiteitenplan neergelegd en daar wordt nu mee gesproken. Over het platform Turkse Dordtenaren heeft hij al wat gezegd. Radar heeft bij de behandeling op 21 december een stuk neergelegd waarin staat dat zij 60% worden gekort. Feitelijk is dat niet juist. Op dat moment waren er al gesprekken met Radar en had de gemeente al toegezegd om de bovenwettelijke taken voor 2011 voor 50% overeind te houden. De meeste Drechtstedengemeenten nemen geen pakket bovenwettelijke taken af bij Radar, maar alleen de wettelijke taken. Er is gevraagd hoe het kan dat de gemeente een organisatie die kwalitatief goed werk verricht, zo fors kort; over die kwaliteit was in de vorige collegeperiode al de nodige ontevredenheid en er was onduidelijkheid over de effecten die de inzet van Radar had op de bovenwettelijke plustaken. In 2009 en 2010 zijn daar trajecten op gestart. Als de beoogde effecten onvoldoende blijken, dan moetje bekijken op welke manier daar een verbeteringslag in gemaakt kan worden of dat je er mee zou moeten stoppen.

De **voorzitter** vraagt aan welke vervolprocedure de adviescommissie de voorkeur geeft.

De heer **Legendijk** merkt op dat de wethouder aangeeft dat het een flinke beleidswijziging is die met nogal wat weerstand gepaard zal gaan; het college is moeilijk van die keuze af te brengen. De raad is van de kaderstelling aan de voorzijde en het gaat nu om de vraag of dit kader wel of niet moet worden uitgewerkt. Wat de fractie van de PvdA betreft schiet dit inhoudelijk ernstig tekort. Hij kan dit in verband met de beperkte tijd niet onderbouwen met een uitleg. Ook financieel is het volledig ongefundeerd. De fractie van de PvdA wil dit stuk dan ook helemaal niet uitgewerkt zien. Als de wethouder meent dat hij aan het collegevoorstel wil vasthouden, dan zal de raad een uitspraak moeten doen over de vraag of dit het kader is waarmee het beleid verder inhoud moet krijgen.

De **voorzitter** concludeert dat het dan in de volgende raadsvergadering moet worden behandeld. De heer **Romijnsen** is het daar mee eens. De heer **Karapinar** sluit zich daar bij aan. De heer **Staat** doet dat eveneens.

De heer **Schalcken** merkt op dat zijn fractie vertrouwen heeft in de uitwerking; behandeling in de raad is op dit moment niet nodig.

De heer **Heijkoop** merkt op dat hij inmiddels positiever is dan een uur geleden; het stuk was wat vaag, maar de richting is prima. Behandeling in de raad is voor de CDA fractie niet nodig.

Mevrouw **Bonnema** merkt op dat haar fractie akkoord was met de uitgangspunten; bespreking in de raad kan echter alleen maar verhelderend werken.

De heer **Bevers** merkt op dat het wat de VVD fractie betreft door mag naar de hamerraad. Op het moment dat er een uitwerking ligt, dient er wel voldoende behandeltijd voor te worden gereserveerd.

De heer **Schalcken** merkt op dat het hier gaat om een Raadsinformatiebrief; het is geen stuk dat moet worden afgehamerd in de raad. Hij stelt voor om op de uitwerking te wachten.

De **voorzitter** merkt op dat het verzoek van de PvdA was om het stuk te bespreken voor de uitwerking wordt gemaakt. Dit verzoek werd gesteund door de VSP en door GroenLinks.

De heer **Staat** merkt op dat de beantwoording door wethouder Wagemakers hem wel een goed gevoel heeft gegeven; dat laat onverlet dat als de PvdA gefundeerde bezwaren heeft tegen behandeling van het raadsvoorstel, daar ook gehoor aan moet worden gegeven en dan moet het in de raad aan de orde komen.

De heer **Schalcken** herhaalt dat het niet gaat om een raadsvoorstel, maar om een Raadsinformatiebrief.

De **voorzitter** antwoordt dat een Raadsinformatiebrief ook besproken mag worden in de raad.

De heer **Lagendijk** vraagt waarom er bezwaar wordt gemaakt tegen het verzoek om dit in de raad te behandelen; hij begrijpt dat niet. De volledige oppositie vraagt om raadsbehandeling.

De heer **Romijnsen** antwoordt dat hij het wel begrijpt; het is een heel slecht stuk en daarom wil de coalitie het niet in de raad behandelen.

De **voorzitter** concludeert dat het wat haar betreft als bespreekstuk in de raad behandeld kan worden; als er toch problemen zijn, gaat het naar de agendacommissie.

Ze sluit de vergadering.

BESPREEKSTUK voor de raad.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 8 FEBRUARI 2011 Bestuur en Middelen (Algemene Dekkingsmiddelen)

RAADSINFORMATIEBRIEF OVER SUBSIDIES (524388)

Voorzitter: De heer B. Staat

Secretaris: Mevrouw A.M. Doornenbal

Verslag: Erna Verveer, Getikt! af audio

Aanwezig:

De heer I. Eski, PvdA

De heer A. van Wensen, BVD

De heer D.T. van Antwerpen BVD

Mevrouw N. de Smoker, D66

De heer A. Karapinar, GroenLinks

De heer H. Tazelaar, VSP

De heer P. Naeije, CDA

Mevrouw S.L. Catsburg, CU/SGP

De heer M.S. Bevers, VVD

Namens het college is aanwezig wethouder D.A. van Steensel

Namens de ambtelijke organisatie is aanwezig de heer M.P.R. van Leemput

De **voorzitter** opent de vergadering. De fractie ChristenUnie/SGP heeft om agendering gevraagd van deze Raadsinformatiebrief.

Mevrouw **Catsburg** merkt op dat haar fractievoorzitter tijdens de behandeling van de bestuursrapportage aangaf nog terug te zullen komen op de schier eindeloze lijst aan subsidies; dit is feitelijk een inlossing van die belofte. De doelstelling van subsidie is het ondersteunen en stimuleren van activiteiten die bijdragen aan door de gemeenteraad vastgestelde gewenste maatschappelijke effecten. Haar fractie heeft als uitgangspunt dat het subsidiebeleid naast het uitvoeren van wettelijke taken er ook op gericht moet zijn om burgers te stimuleren om hun inzet en verantwoordelijkheid voor de samenleving inhoud te geven. Subsidies moeten in die zin aanvullend zijn op particulier initiatief. De uitgangspunten zijn dan dat de te subsidiëren activiteiten duidelijk omschreven moeten zijn, dat deze activiteiten ook door particulieren zelf voldoende ondersteund worden, dat de subsidies beperkt blijven tot activiteiten die gericht zijn

vanuit of in het belang van de Dordtse bevolking, dat gesubsidieerde instellingen ook een aantoonbare betekenis voor de samenleving hebben, gesubsidieerde activiteiten zo veel mogelijk toegankelijk zijn voor iedereen, gesubsidieerde activiteiten niet in strijd zijn met christelijke waarden en normen, met het recht of met de goede zeden; van ontvangen subsidies wordt duidelijk verantwoording afgelegd en periodiek worden ook nut, noodzaak en resultaten geëvalueerd. Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de rechtmatigheid van subsidies; het proces is geoptimaliseerd. Dat geeft op zich inzicht in hoe de gemeente ermee omgaat. Daarnaast zal worden ingezet op het onderzoeken van de effectiviteit van de subsidies; deels is dat al gedaan in het kader van de brede doorlichting. Effectiviteit wil eigenlijk zeggen dat beoordeeld wordt of de subsidies ook bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen. Tot de taken van de gemeenteraad behoren kaderstellende en controlerende taken met betrekking tot het financiële beleid van de gemeente; subsidiebeleid is een belangrijk onderdeel daarvan. Haar fractie heeft inhoudelijke behoefte aan meer grip op wat er gebeurt met betrekking tot de subsidieverstrekking, de keuzes die gemaakt worden en hoe de gemeenteraad haar taken daarin kan vormgeven. Daarvoor is nodig dat de subsidieverstrekkings meer inzichtelijk worden. Het proces is in de Raadsinformatiebrief goed op een rij gezet, waarvoor dank. Het gaat immers niet om een gering bedrag; in 2010 was het bijna 35 miljoen. Ze vraagt de wethouder naar een volledig overzicht van de in 2010 verstrekte subsidies; het zou prettig zijn om een totaaloverzicht te hebben. Haar fractie verzoekt de andere fracties aan te geven of die eveneens behoefte hebben om eens dieper op het fenomeen subsidies in te gaan en de sturingsmogelijkheden te verkennen.

De heer **Beyers** vraagt wat de ChristenUnie/SGP fractie wil met dat overzicht.

Mevrouw **Catsburg** antwoordt dat subsidies een belangrijk sturingsmiddel zijn; het zijn in feite de knoppen waar de raad voor een belangrijk deel aan kan draaien. De vraag is of daar voldoende gebruik van gemaakt wordt en welke eisen daaraan worden gesteld. Er wordt regelmatig om een subsidie gevraagd zonder dat er heldere doelstellingen zijn; hoe wil je daar als raad mee omgaan, kun je daar überhaupt iets mee?

De heer **Beyers** merkt op dat het volgens hem een collegebevoegdheid is.

Mevrouw **Catsburg** antwoordt dat dat een interessante vraag is; de raad heeft een kaderstellende en controlerende functie ten opzichte van het college en heeft budgetrecht. Bij subsidies gaat het om 34 miljoen, dus het lijkt haar nogal belangrijk. Het lijkt haar interessant om zich daar als raad eens in te verdiepen. Je kunt natuurlijk altijd reageren, maar je kunt ook proactief zijn. Ze vraagt de raad of er animo is om er dieper op in te gaan. In de Raadsinformatiebrief werd gesproken over een onderzoek naar de effectiviteit van subsidies; misschien is het ook een idee om concrete onderzoeksvragen als raad mee te geven.

Wethouder **Van Steensel** merkt op dat het overzicht aangeleverd kan worden; hij vindt het echter niet verstandig. Subsidies is een van de manieren om met geld om te gaan. Een andere manier is dat dat in eigen huis gebeurt, en er worden ook geen urenoverzichten verstrekt van de gemeentelijke medewerkers. In Groningen heeft men bijvoorbeeld het museum op afstand gezet; waarschijnlijk verstrekt de stad Groningen enkele miljoenen subsidie aan het museum. In Dordrecht is dat niet zo. Als je na wilt gaan of er effectief gestuurd wordt op het geld, dan zou hij niet weten waarom je dat bij subsidies wel precies moet weten, maar niet hoe de ambtelijke organisatie op het Stadskantoor zijn uren besteden. Daar moet je als gemeenteraad in zijn optiek echt van wegblijven. De gemeenteraad moet aangeven wat ze inhoudelijk wil in de stad en daar moeten natuurlijk concrete doelstellingen voor geformuleerd worden; vervolgens is het aan het college om daar uitvoering aan te geven. Dat wil niet zeggen dat het niet interessant is om eens te zien waar het geld aan wordt besteed; vandaar dat er een lijst is bijgevoegd. Daar kun je best een vraag over stellen.

Mevrouw **Catsburg** merkt op dat dit antwoord de vraag oproept of de presentatie in de bestuursrapportage buiten de wethouder om is gegaan, want er staat toch een tussenrapportage in. Ze vraagt waarom dit argument wel zo zwaar weegt bij een volledige rapportage en niet bij een tussenrapportage.

Wethouder **Van Steensel** antwoordt dat hij niet de beroerdste wil zijn naar de gemeenteraad toe; de fractie ChristenUnie/SGP heeft er eerder om gevraagd en daarom is er een lijst bij gedaan. Er is op zich ook niets op tegen om er ieder jaar een lijstje bij te doen, maar de vraag die wordt gesteld, staat in het kader van een betoog dat de raad onderzoeksvragen mee zou kunnen geven hoe de gemeente precies met subsidies omgaat. Dat lijkt hem niet verstandig; dan moet de raad een andere wethouder benoemen. Als de raad erop staat, wordt er een lijst bijgevoegd, maar dan verzoekt hij de raad om aan te geven welke subsidie er stopgezet moet worden. Als het gaat om het meegeven van onderzoeksvragen moet hij de raad teleurstellen. Vanochtend is in het college het onderzoeksplan namelijk vastgesteld.

Mevrouw **Catsburg** antwoordt dat dat laatste een optie is, maar de strekking van haar betoog is meer: hoe kan de raad concreet sturen op de koppeling tussen subsidies en beleidsdoelstellingen? Wethouder **Van Steensel** merkt op dat de raad in zijn optiek niet te technisch bezig moet zijn. Als volksvertegenwoordiger loop je elke dag in de stad en weet je of de gemeente met zinnige of onzinnige dingen bezig is. Dat stel je vervolgens aan de orde. Je zou niet in de systematiek van een wethouder of ambtenaar moeten gaan zitten. Dan is het net zo interessant om de urenbriefjes van de ambtenaren op te vragen om te zien waar ze hun tijd aan besteden. Hij wil het met alle plezier een keer tonen, maar hij wil de raad wel vragen om zich er niet mee te bemoeien. Anders kun je de hele gemeenteraad wel tot wethouder benoemen.

Mevrouw **De Smoker** merkt op dat het niet gaat om een discussie over bedragen. Ze heeft de vraag van mevrouw Catsburg opgevat als: laten we als raad eens kijken wat we doen met het subsidiegeld. De raad heeft verschillende mogelijkheden om dit te benoemen, zoals artikel 2.12. Dat artikel biedt vast wel een ingang om te bekijken hoe doelmatig de gemeente omgaat met subsidieverstrekking. Die doelmatigheid gaat weer terugslaan op het beleid dat wordt uitgevoerd, namelijk: welke effecten wil je hebben? Ze heeft het gevoel dat mevrouw Catsburg en de wethouder langs elkaar heen praten en dat ze beiden hetzelfde willen. Op de grote staat zie je heel veel bedragen en instellingen; je ziet ook een aantal instellingen vaker terugkomen op de lijst. Als raadslid wil je dat dingen helder zijn. Bij de begrotingsbehandeling van november 2009 werd gezegd dat er 125.000 euro naar de Stichting Johan de Wittlezing ging; burgemeester Bandell heeft later aangegeven dat dat bedrag een verzameling van subsidiebedragen aan verschillende instellingen was. Dat geeft geen goed beeld. Als het om getallen gaat, wil ze wel het goede beeld. Mevrouw Catsburg wil een discussie over de vraag welke eisen de raad stelt en zij vindt dat dat best een discussie waard is, zeker in het licht van de bezuinigingen.

Er wordt heel veel geld weggehaald bij het integratiebeleid, maar achteraf moet je wel duidelijk kunnen uitleggen waarom dat gebeurt. Je hebt de discussie niet vooraf met elkaar gevoerd. Als je zulke discussies aan de voorkant voert, zal er in ieder geval meer begrip zijn. Ze steunt de vraag van mevrouw Catsburg.

De heer **Tazelaar** vraagt of er een commissie is die al die subsidies bekijkt. Hij vraagt of de effecten wel worden gemeten, en hoe. Er wordt van alles gesteld, maar de raad heeft niet veel inzicht in waarom een subsidie wel of niet wordt gegeven. Hij vraagt of alles wel gecontroleerd wordt. Het moet toch mogelijk zijn om dat eens te gaan verkennen. De raad wil meer inzicht hebben.

Wethouder **Van Steensel** antwoordt dat dat gewoon in de begroting staat; dat is geen enkel probleem.

De heer **Karapinar** merkt op dat het voor zijn fractie van belang is dat de doelstellingen met betrekking tot maatschappelijke effecten behaald worden. In het stuk staat dat er van exploitatiesubsidie naar outputsubsidie wordt gegaan; dan gaat het toch om de aantallen en niet meer om de kwaliteit. De vraag is hoe je dan de maatschappelijke effecten daarvan kunt meten. Er wordt gewerkt aan een sanctiebeleid en hij vraagt hoe dat wordt vormgegeven. Hij leest in het stuk: er is in alle gevallen gehandeld vanuit het beginsel van behoorlijk bestuur. Hij vraagt of dat wel zo is. Zijn fractie heeft daar twijfels bij, vooral als je denkt aan de DIA. Hij vraagt de mening van de wethouder hierover. Het onderzoek naar effectiviteit van de subsidies wordt per 1 januari 2012 afgerond; hij vraagt of de conclusies eventueel zullen leiden tot het besluit om meer of minder te gaan bezuinigen op bepaalde subsidies.

De heer **Eski** sluit zich aan bij de woordvoering van de fracties ChristenUnie/SGP en D66. Het verhaal is op zich helder, maar transparantie kan nooit kwaad. Je moet aan de achterban kunnen vertellen waar het geld naartoe gaat en hoe dat gecontroleerd wordt. Er wordt van uitgegaan dat het subsidiebureau met voldoende FTE's wordt uitgerust. Hij vraagt of dat niet een beetje tegenstrijdig is als je moet bezuinigen.

De heer **Bevers** vindt het ook een helder stuk. Subsidies kunnen worden verlaagd als effecten niet worden bereikt; hij vraagt hoe vaak dat in de praktijk gebeurt. Zijn fractie is niet zo enthousiast over exploitatiesubsidie an sich; het gaat erom dat er effecten worden bereikt. Sturing op output is daarvoor een geschikt instrument.

De heer **Karapinar** merkt op bij interruptie dat het bij output minder gaat om de kwaliteit; daar heeft hij zorgen over.

De heer **Bevers** antwoordt dat hij dat begrijpt. Naast kwantitatieve eisen moet je echter ook prima in staat zijn om bij een subsidiebeschikking ook kwalitatieve eisen te stellen. Bij de begrotingsbehandeling heeft de VVD een motie ingediend over social return on investment bij subsidieverstrekking, die raadsbreed is aangenomen; hij ziet daar in het stuk niets over terug en

vraagt de wethouder om een toelichting. De techniek van subsidieverstrekking gaat via een verordening. Het waarvoor en via welke programma's en welke doelstellingen, gebeurt volgens hem bij een begrotingsbehandeling. Het lijkt hem best interessant om het daar een keer over te hebben, maar dan wil hij wel het doel daarvan nog iets scherper hebben. Zijn fractie wil in ieder geval niet op de stoel van het college gaan zitten.

Mevrouw **Catsburg** antwoordt dat het nadrukkelijk niet de bedoeling is om het werk van het subsidiebureau over te gaan doen; dat zou ook zonde van de tijd zijn. Maar je moet als raad wel de koppeling kunnen maken naar de beleidsdoelen die je vaststelt in de begroting om zo de subsidiestromen te kunnen verantwoorden. Het kan best dat het overal te vinden is; het blijft voor haar fractie echter een vrij ondoorgroendelijk verhaal. Ze vraagt of de raad zich daar niet eens een keer in kan verdiepen en bepalen welke positie de raad daar in wil nemen; hoe sturend de raad kan en wil zijn. Ze heeft geen enkele ambitie om zelf subsidie te gaan verstrekken of iets dergelijks.

De heer **Naeije** merkt op dat zijn fractie zich kan vinden in de Raadsinformatiebrief; die was duidelijk en informatief. Subsidie kan een nuttig instrument zijn om de doelen te behalen die ook in de programmabegroting zijn opgenomen. De gemeente kan die doelen niet alleen realiseren en heeft daar maatschappelijke partners voor nodig. Subsidie is daar zeker een nuttig instrument voor. Zijn fractie is geen voorstander van een generieke korting, maar wil liever gericht kijken, zoals ook het college nu voorstaat, waarbij rekening gehouden moet worden met prioriteiten in het beleid en ook met de effectiviteit van de subsidie. Ook zijn fractie is benieuwd wat er gebeurt als bepaalde prestaties niet worden geleverd, of niet geheel, en gaat er van uit dat er dan actie volgt ten aanzien van de hoogte van de uit te keren subsidie. Het college verstrekt de subsidie, maar de raad geeft wel kaders mee.

Dat gebeurt bij de programmabegroting, maar bij de verantwoording moet wel goed worden vastgesteld, elk jaar opnieuw, of die subsidie een effectief instrument is. Het kan dus niet zo zijn dat een subsidie uit gewoonte wordt toegekend; er moet kritisch naar gekeken worden. De effectiviteit zal onderdeel uitmaken van de vierde fase van de Brede Doorlichting en dat wordt uiteraard ondersteund. Het CDA heeft verder bij de begrotingsbehandeling een motie ingediend over herijking van het subsidiebeleid voor vrijwilligers; het voorstel was om die groep te ontzien. Die motie heeft het helaas niet gehaald, maar zijn fractie wil daar nogmaals voor pleiten. Subsidie is heel belangrijk voor het voortbestaan van kleine organisaties die een relatief kleine subsidie krijgen en die draaien met heel veel vrijwilligers, zoals speeltuinverenigingen, de scouting, ouderenbonden et cetera. Deze organisaties hebben een grote maatschappelijke betekenis. De fractie van het CDA wil dat hier aandacht voor is en zal dit ook toetsen. Richting mevrouw Catsburg merkt hij op dat zijn fractie best de discussie wil aangaan, mits vooral gericht op de kaders die de raad aan de voorkant stelt, de duidelijke doelen die de raad heeft, en mits de uitvoering bij het college en de ambtelijke organisatie blijft.

Mevrouw **De Smoker** vraagt de heer Naeije of die van mening is dat de doelen in de programmabegroting op dit moment duidelijk zijn weergegeven.

De heer **Naeije** antwoordt dat het de vraag is hoe concreet je die doelen verder gaat invullen. Er zijn veel doelen die op hoofdniveau goed zijn geformuleerd, maar naast de programmabegroting zijn er nog andere beleidsdocumenten waar doelen in zijn vastgelegd. Het is goed om als raad die discussie eens te voeren: op welk niveau wil je die doelen vaststellen en is het op alle onderwerpen even concreet en eenduidig geformuleerd? Wil je daar als raad meer mee, of is het op dit moment voldoende? Op verschillende onderwerpen is er op een verschillende manier mee omgegaan. Je kunt de vraag stellen of je er niet eenduidiger mee om zou moeten gaan.

Mevrouw **De Smoker** merkt op dat het rekenkamerrapport Spiegel van de Begroting een mooi instrument is om die discussie eens goed met elkaar te voeren, zonder op de stoel van het college te gaan zitten.

De heer **Van Wensen** merkt op dat ook de fractie van BETER VOOR DORDT niet tegen een extra bespreking is. De fractie is het geheel eens met het stuk, behalve met de eerste regel; de vragen die door BETER VOOR DORDT zijn gesteld, zijn niet geheel beantwoord. Een collega uit de fractie heeft een vrijwel leeg Excel bestand naar het college gestuurd met het verzoek om dit in te vullen en die informatie ontbreekt nog. Mede naar aanleiding daarvan is de Raadsinformatiebrief ontstaan.

Wethouder **Van Steensel** merkt op dat de behandeling hem wat teleurstelt. Hij had gehoopt dat er vraagtekens zouden worden gezet bij bepaalde subsidies, maar daar is geen sprake van. Zelf heeft hij bijvoorbeeld gemerkt dat een kerk die hij regelmatig bezoekt, uit gewoonte jaarlijks subsidie aanvraagt en die ook krijgt, puur omdat de mogelijkheid er is om die subsidie aan te vragen. Het

gaat dan om een bedrag van achtduizend euro. Die zou je in zijn optiek kunnen schrappen en zo zullen er ongetwijfeld meer posten te vinden zijn. De raad heeft aangegeven dat het een beetje minder moest kunnen; om die reden is de lijst toegevoegd, maar er worden geen voorstellen gedaan om te bezuinigen. Hij zou het mooi vinden als de raad ook in die zin haar volksvertegenwoordigende rol zou pakken en zou laten weten wat er in de stad speelt, zodat daar op kan worden ingezoomd bij het onderzoek dat gedaan zal worden.

Mevrouw **Catsburg** merkt op dat de doelstelling van haar verzoek juist is om erachter te komen welke mogelijkheden de raad daar in heeft.

Wethouder **Van Steensel** roept op om niet te technisch te gaan werken. Op de lijst staan ongetwijfeld namen waarvan raadsleden zich afvragen waarom daar subsidie aan wordt verleend. Het onderzoek moet wel geld opleveren; daarom heeft het college dit ook omarmd. Dit is een mogelijkheid om te bezuinigen en dan helpt het als de raad aan de voorkant aangeeft waar op zou moeten worden ingezoomd.

De heer **Karapinar** merkt op dat hij dan graag aan wil geven op welke onderdelen er meer subsidie moet worden verstrekt.

Wethouder **Van Steensel** antwoordt dat dat debat in de raad gevoerd moet worden. Dit onderzoek wordt gedaan op verzoek van een aantal fracties die vinden dat er teveel subsidies worden verstrekt.

Mevrouw **De Smoker** vindt de wijze waarop de wethouder omgaat met de inbreng van de commissie iets te kort door de bocht. De insteek achter deze discussie was een andere.

De heer **Van Wensen** merkt op bij interruptie dat het wel de insteek was van het Excel bestand dat door zijn fractie is gestuurd.

Wethouder **Van Steensel** beaamt dat; dat verzoek is door alle fracties omarmd.

De **voorzitter** verzoekt om in te gaan op de vragen.

De heer **Tazelaar** merkt op dat uit het voorbeeld van de kerk blijkt dat er zonder controle van noodzaak subsidie wordt verstrekt; de vraag is dan of het met andere subsidies wel gebeurt.

Wethouder **Van Steensel** gaat in op de vragen. Er zijn vragen gesteld over de kwaliteit van de doelen die zijn gesteld in de begroting. Hij herinnert er aan dat de verenigde oppositie haar grote waardering heeft uitgesproken voor de meetbaarheid van de doelstellingen zoals die in de begroting staan. In een behoorlijk aantal gevallen wordt de subsidie lager vastgesteld dan in het vooruitzicht was gesteld. Bij het actieplan Jeugdwerkloosheid is bijvoorbeeld gezegd dat er alleen subsidie wordt verstrekt als jongeren daadwerkelijk aan een betaalde baan zijn geholpen. Een aantal organisaties lukt dat niet en die krijgen daadwerkelijk minder subsidie dan verwacht. Er is op het totaal van de subsidies dus ieder jaar een vrijval.

Aan het sanctiebeleid wordt gewerkt; dat is nog niet klaar. Er wordt meer gewerkt op basis van vertrouwen en dat betekent dat er meer mogelijkheden zijn om de subsidie aan te wenden voor een ander doel dan gedacht. Dat betekent wel dat als vastgesteld wordt dat het mis is gegaan, er ook gestraft moet kunnen worden.

Social return on investment is belegd bij de Sociale Dienst Drechtsteden en gaat onderdeel uitmaken van een groter geheel. Inkoop en aanbesteden is in die zin hetzelfde als het verstrekken van subsidies, maar dan voor commerciële diensten die op de vrije markt te verkrijgen zijn. Het college wil bezien hoe de positie van de gemeente als geldverstrekker ingezet kan worden ten behoeve van kwetsbare groepen, om die zinvol werk te laten doen. Het is moeilijk om daar een harde datum aan te koppelen; hij zal deze maand nog twee gesprekken voeren over inkoop en aanbesteden en over het daar in verwerken van subsidieverstrekking. Een en ander gebeurt op Drechtstedenniveau en hij hoopt dat daar voor de zomervakantie een besluit over genomen kan worden.

Het extra personeel betreft een opmerking over een eerder onderzoek dat is gedaan. Subsidie verstrekken is ook een vak. De rechtmatigheid is aanmerkelijk verbeterd nu de subsidies niet meer door alle sectoren worden verstrekt. Om de kwaliteit te waarborgen zijn voldoende mensen nodig die op die administratieve organisatie zijn ingericht en dat is nu op orde. Dat zijn juist mensen die ongevoelig zijn voor vriendjespolitiek.

Het is niet helemaal zo dat er wordt gestuurd op aantallen in plaats van op kwaliteit. Je kunt beter een keer gaan kijken om te zien wat de kwaliteit is, dan dat je het probeert in documenten te vervatten. Hij noemt als voorbeeld de subsidie ad 50.000 euro die in het verleden is verstrekt aan de BVFP; het effect was duidelijk zichtbaar in de stad. Hij vond alleen dat het een onverstandig doel was en dus is de subsidie stopgezet.

In het college is het onderzoeksplan vastgesteld; dat zal naar de raad gestuurd worden.

Doelstelling van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in of subsidies bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen van de gemeente om te beoordelen of deze subsidies gecontinueerd moeten worden. Hij hoopt van harte dat er een lijst uit komt van subsidies die de gemeente niet meer zal hoeven te verstrekken, terwijl de beleidsdoelen toch gehaald kunnen worden. Een belangrijk criterium daarbij is de vraag of een gewaardeerde instelling ophoudt te bestaan als de subsidie wordt stopgezet; dan

doe je aan vernietiging van de basisinfrastructuur en komt dat ook niet meer terug als het financieel weer beter gaat. Soms heb je redenen om te willen stoppen met een organisatie, maar zeker bij de culturele initiatieven zal dat in een aantal gevallen niet zo zijn. Dat zijn vaak organisaties die al decennia lang bestaan en dan moet je heel goed overwegen of je die subsidies dan toch stopzet.

Wat de kerk betreft: het kerkgenootschap kan ook een keer collecteren en dan hebben ze hetzelfde bedrag bij elkaar. Wellicht is zijn opvolger meer genegen om in te gaan op het verzoek van de ChristenUnie/SGP; dat zou besproken kunnen worden op het moment dat het door het college vastgestelde onderzoeksplan in de raad komt.

De **voorzitter** concludeert dat het verzoek van de ChristenUnie/SGP in de agendacommissie zal worden geagendeerd.

De Raadsinformatiebrief wordt ter kennisname naar de raad gestuurd.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 8 FEBRUARI 2011

Fysieke leefomgeving (Wonen)

RAADSINFORMATIEBRIEF OVER TASK FORCE OVERLAST IN DE OPENBARE RUIMTE (520240)

Voorzitter: Mevrouw S.M. Wemmers-Wanrooij

Secretaris: De heer S.V. van Vooren

Verslag: Erna Verveer, Getikt! af audio

Woordvoering:

De heer H. Van der Linden, ChristenUnie/SGP

De heer H.J. Romijnsen, VSP

De heer C.A. Van Verk, PvdA

De heer M.P.P.M. Merx, VVD

Mevrouw E. Schellekens, D66

De heer P.J. Heijkoop, CDA

Mevrouw D.A. Kensenhuis, BETER VOOR DORDT

Mevrouw K. Kruger, GroenLinks

Namens het college zijn aanwezig wethouder R.E.C. Reynvaan en burgemeester A.A.M. Brok

De **voorzitter** opent de vergadering.

De heer **van der Linden** merkt op dat zijn fractie de boodschap van het stuk onderschrijft. Zijn fractie heeft eerder in het verkiezingsprogramma op dezelfde wijze aandacht gevraagd voor de doelgroep; enerzijds hard voor de daders, maar anderzijds ook gelegenheid bieden om er wat van te maken. Het stuk is wel nogal wollig en levert weinig meetbare dingen op, terwijl het staand beleid aanknopingspunten biedt voor goede afspraken en goede monitoring. Er wordt sterk ingezet op communicatie en coördinatie; dat is prima, maar de vraag is wat er in de komende jaren precies te merken is van het extra geld dat wordt ingezet. De tweede vraag is hoe je meetbaar en aantoonbaar kunt maken dat het beleid werkt. Er komen allerlei bezuinigingen aan; er zal minder overheidsgeld beschikbaar zijn voor allerlei zaken en zijn vraag is wat dat voor effect heeft op dit plan over een paar jaar.

De heer **Heijkoop** sluit zich aan bij het betoog van de ChristenUnie/SGP. Het CDA vindt het heel positief dat er weer aan de slag wordt gegaan met het bestrijden van de overlast in de binnenstad; in het verleden, in 2008 en 2009 is het ook aan de orde geweest. Hij vraagt zich af of de ervaringen uit eerdere trajecten (plan maatschappelijke zorg Zorg voor Elkaar en het Toeleidingsteam Overlastgevers) zijn meegenomen in dit plan. Hij vindt dat in het stuk sterk de nadruk ligt op repressie en handhaving; de zorg voor de mensen om wie het gaat hangt er een beetje aan. Graag hoort hij een visie daarop. Hij vraagt of er inmiddels meer bekend is over een tweede hostel. Op het moment datje gaat handhaven gaan de mensen ergens anders naartoe en dan ontstaat daar weer overlast; hij wil daar aandacht voor vragen. Hij vraagt wat er sinds november 2010 is gebeurd en ziet met belangstelling uit naar het uitgewerkte voorstel.

Mevrouw **Kruger** merkt op dat de Colijnstraat 33 jaar geleden een prachtige straat was; daarna kwam er een magie mix en werden de leeg komende woningen gevuld met bewoners die wat

minder bedeed waren. Men hoopte dat die zich konden optrekken aan de mensen die wel werk hadden en beter geschoold waren. Het tegendeel gebeurde. Toen werden er jongeren gehuisvest in het kader van de magie mix; de Foyer kwam in 2004. Daar zat een groep omheen die het allemaal in de gaten zou houden. Een keer per maand vond er een avondschouw plaats waarbij Woonbron, de politie, de gemeente en de DWO aanwezig waren. Feitelijk wordt dat nu weer voorgesteld. Ze vraagt wat er toen eigenlijk is fout gegaan. Destijds had gesignaleerd moeten worden wat je nu aantreft bij huisbezoeken: mensen met huurschulden, vervuilde woningen et cetera. Ze vraagt zich ook af of de Colijnstraat niet heel erg gecriminaliseerd wordt; er zijn nog veel meer straten in Dordrecht waar gebruikt of gedeald wordt en dat is niet het enige probleem. Er wordt ook gezegd dat het wel een specifieke buurt is; er zitten 's zomers mensen buiten aan tafeltjes spelletjes te doen. Als ze daar fietst, voelt ze zich niet bedreigd. Er worden in het stuk ook keurig drie punten genoemd die niet met repressie te maken hebben. Voorzieningen moeten eerst op orde komen, dan is gedragsbeïnvloeding aan de orde en uiteindelijk komt handhaving en toezicht. Je kunt je afvragen of die handhaving en toezicht niet heel erg repressief gericht zijn. GroenLinks kan wel achter een aantal punten staan in het stuk.

De heer **Heijkoop** merkt op bij interruptie dat de Colijnstraat aan het eind bijna een beetje schattig lijkt te worden; in dat beeld kan hij zich niet vinden. Het CDA is er wel degelijk voor om te handhaven waar dat noodzakelijk is, maar wil ook aandacht voor zorg en opvang. Mevrouw **Kruger** antwoordt dat GroenLinks dat ook wil; ze gaat uit van een goede en veilige buurt. Daarnaast moet je het niet zo erg criminaliseren.

De heer **Van Verk** merkt op dat overlast een maatschappelijk ongewenste en bijzonder hinderlijke bezigheid is voor de naaste omgeving; om die reden moet overlast worden bestreden. Er worden suggesties gedaan zoals een Task Force. Er worden functionarissen met doorzettingmacht aangesteld, ook wel Stadsmariniers genoemd en daarnaast wordt er een mobiele politiepost op het Vrieseplein neergezet. Op het moment dat daar een politieauto staat gaan de overlastgevers naar een plein verderop; dan moet je daar weer gaan staan. Dat roept bij hem de volgende vragen op. Het voorgestelde beleid is heel erg repressief ingestoken; hij vraagt waar het curatieve en het preventieve gedeelte is. Er is meer te doen dan alleen het onderdrukken van overlast. Zijn fractie vraagt om een samenhangende aanpak waarbij er zowel preventie is als opvang voor mensen die overlast veroorzaken als gevolg van het simpele feit dat ze dak- en thuisloos zijn. Hij gelooft namelijk niet dat mensen er in deze tijd voor kiezen om onder een brug te slapen.

De heer **Merx** merkt op bij interruptie dat hij in het stuk leest: voorzieningen eerst op orde, dan gedragsbeïnvloeding, zoals arbeid en dergelijke en uiteindelijk moeten de mensen in de buurt, in het belang van de veiligheid en de buurt, beschermd worden.

De heer **Van Verk** antwoordt dat dat er inderdaad staat; hij mist echter concrete voorstellen. Er worden voortdurend maatregelen genomen in de repressieve sfeer. Zijn fractie wil dus een samenhang zien in repressie en het aanbieden van een menselijk alternatief. Je moet tegen die mensen kunnen zeggen dat ze niet op straat hoeven te blijven. Er wordt nu hard gewerkt aan een hostel voor 25 personen, maar er zullen nog drie hostels nodig zijn om de groep van 100 notoire overlastgevers te kunnen helpen. Een samenhangende aanpak is de enige manier om het maatschappelijke probleem op te lossen. Repressie alleen leidt tot het verplaatsen van het probleem.

De heer **Merx** merkt op dat de PvdA doet voorkomen alsof er alleen maar wordt gesproken over repressie.

De heer **Van Verk** antwoordt dat hij enkel concrete maatregelen heeft gezien in de repressieve sfeer. Die andere hoofdstukken moeten ook worden ingevuld en dat is wat hij mist in deze Raadsinformatiebrief. Dat komt wellicht in de vervolgstappen die worden aangekondigd, maar bij deze wil de PvdA aangeven daar bijzonder veel waarde aan te hechten. Het uitbreiden van het repressieve beleid is prachtig, maar de vraag is hoe ver je daar mee gaat en of het dan nog handhaafbaar is. Je kunt wel zorgen dat er geen bier meer gedronken mag worden op straat, maar dan moet je er ook voor zorgen dat het niet gebeurt en dat er gehandhaafd wordt. In de Colijnstraat lijkt een groep van 140 mensen daar overlast te geven; volgens zijn informatie gaat het om 25 tot 40 mensen, die daar niet eens wonen, maar genotsmiddelen leveren aan een aantal bewoners. De mensen die er wonen zijn bijzonder kwetsbaar omdat ze de nodige beperkingen hebben en veel begeleiding nodig hebben; uitzetten lost niet zo veel op, want dan verplaatst je het probleem. Je moet zorgen dat de mensen die daar misbruik van maken, er niet kunnen komen. Uiteraard moeten de notoire overlastgevers in de panden aangepakt worden, maar er mogen geen kwetsbare mensen geslachtofferd worden in de hectiek van de aanpak. Hij roept op om de overlast, als er twijfel is, te laten toetsen door een beslissingsmacht. De spreiding van overlastgevendende instellingen in het Kasperspadgebied ondersteunt zijn fractie; het toevoegen van voorzieningen is nog beter. Hij vraagt het college hoe dat zou moeten, en waar.

Mevrouw **Schellekens** merkt op dat haar fractie vindt dat er pas gehandhaafd kan worden op overlast van dak- en thuislozen op het moment dat je alternatieven kunt bieden zoals beschermd wonen voorzieningen. Ze pleit voor een tweede hostel en vraagt of er al begonnen kan worden met een locatieonderzoek. De gebiedsontzegging is deze week uitgebreid; ze vraagt of het Vrieseplein daar ook onder zal vallen. Haar fractie is geen voorstander van een mobiele politiepost omdat de overlast zich dan alleen zal verplaatsen. De overlast in de Colijnstraat is helaas lang onbekend gebleven, gezien de doelgroep die er zit, want die heeft een bepaalde aantrekkingskracht. Daar zal zeker iets mee moeten gebeuren. Haar fractie vraagt of er geen mogelijkheid is om de Voetbalwet daar toepasbaar te maken, zoals in Rotterdam Delfshaven is gebeurd en waar expertise aanwezig is. Met de Voetbalwet heb je in gebieden waar regelmatig overlast plaatsvindt, meer mogelijkheden voor permanente gebiedsontzegging, preventief fouilleren et cetera; daarmee kun je een deel van de overlastgevers daar weghouden en een ander deel beter beheersbaar maken. Haar fractie is heel blij met de kwartiermeester, maar er zijn wel zorgen over de inzetbaarheid qua capaciteit. De uitwerking komt in het eerste kwartaal en haar fractie verwacht dat daar meer meetbare doelstellingen in zullen staan, met name ten aanzien van dalende cijfers.

Mevrouw **Kensenhuis** merkt op dat de fractie BETER VOOR DORDT zeer positief is over de voorgenomen aanpak. Gelet op de problematiek is een efficiënte en daadkrachtige aanpak noodzaak. Het college heeft besloten tot uitbreiding van de gebieden waar gebiedsontzeggingen kunnen worden opgelegd of waar geen alcohol mag worden gedronken; daar is haar fractie blij mee. De task Force moet er voor zorgen dat het aantal overlastmeldingen omlaag gaat en het cijfer voor het veiligheidsgevoel omhoog. Het is algemeen bekend dat niet iedereen melding maakt van overlast.

De heer **Van Verk** vraagt bij interruptie om een definitie van het begrip overlast.

Mevrouw **Kensenhuis** antwoordt dat overlast een subjectief begrip is; iedereen ervaart het op zijn eigen manier en de instanties waar een melding binnenkomt, bepalen of dat gevoel van overlast op waarheid berust.

De heer **Van Verk** vraagt welke instanties zouden moeten bepalen of er daadwerkelijk sprake is van overlast.

Mevrouw **Kensenhuis** antwoordt dat als je een melding van overlast doet bij de politie, zij op onderzoek uitgaan.

De heer **Van Verk** merkt op dat hij zelf heel veel vormen van overlast heeft meegemaakt. Wat is overlast en wie bepaalt dat? De fractie van de BETER VOOR DORDT blijft daar toch een beetje vaag over.

Mevrouw **Kensenhuis** herhaalt dat iedereen dat zelf bepaalt en dat instanties beoordelen of het ernstig genoeg is om er mee aan de slag te gaan. Doordat niet alle overlast wordt gemeld, kan een vertekend beeld ontstaan van het aantal meldingen en de cijfers van de Veiligheidsmonitor. Ze vraagt de wethouder hoe daar mee om wordt gegaan en of de drempel om een melding te doen, kan worden verlaagd door burgers aanvullend te informeren over het nut van het doen van een melding. Mogelijk geeft angst of terughoudendheid de instanties geen duidelijk beeld van de werkelijkheid.

De heer **Van Verk** merkt op dat als het doen van meldingen wordt gestimuleerd, de cijfers van overlast juist omhoog zullen gaan; dan bestrijd je de doelstelling om de cijfers te willen verlagen. Mevrouw **Kensenhuis** is het niet met hem eens; het gaat om een duidelijk beeld van de werkelijkheid. Verder wordt gestreefd naar een samenhangende aanpak van overlast door een inzet op drie punten, waarvan gerichte communicatie deel uitmaakt. BETER VOOR DORDT vraagt de wethouder of de Task Force leden in het veld verantwoordelijk zijn voor onderlinge terugkoppeling en evaluatie van gemaakte afspraken c.q. aandachtspunten inzake gedragsbeïnvloeding met individuen uit de specifieke groepen.

De heer **Romijnsen** merkt op dat de VSP van mening is dat overlast bestreden moet worden. De VSP is voor handhaving, maar heeft ook zorgen over oplossingen als het gaat om zorg en opvang van de personen die het betreft. Van een mobiele post ziet de VSP het nut niet in; dan stromen de overlastgevers uit over de gehele stad. De VSP ziet meer in samenwerking met instellingen die deze personen op kunnen vangen. De VSP is voor handhaving tot aan de stadsgrenzen; als ze zich verplaatsen ga je ze achterna, maar je moet wel zorgen voor goede opvang. De VSP is bang dat de opvang nu achter de repressie aan gaat. Spreiding van de instellingen over Dordrecht is een goede zaak en de voorstellen van het college daaromtrent worden met belangstelling tegemoet gezien.

De heer **Merx** merkt op dat het voorstel de VVD enorm aanspreekt. Het gaat om de leefbaarheid in de wijken, met name gericht op de goedwillende burger die zich in een aantal gevallen in de steek gelaten voelt door de overheid. Daar komt de VVD voor op. Natuurlijk moet er aandacht zijn voor de mensen die de overlast veroorzaken, maar er zijn ook mensen die niet willen. Die willen hun manier van leven voortzetten, ongeacht of ze daarmee overlast veroorzaken voor hun omgeving.

De heer **Van Verk** vraagt bij interruptie wat er dan moet gebeuren met de notoire overlastgevers die niet willen luisteren.

De heer **Merx** antwoordt dat daar uiteindelijk alleen het strafrecht nog voor geldt. Met andere woorden: opsluiten.

Mevrouw **Kruger** merkt op bij interruptie datje dan ook goed onderzoek moet doen naar "niet willen". Er zijn mensen met een heel laag IQ; die kun je niet leren wat ze zouden moeten willen. Ook die definities moet je goed bepalen alvorens zo'n uitspraak te doen.

De heer **Merx** antwoordt dat je allerlei niveaus van IQ's kunt gaan beschrijven, met wie welke aanpak nodig heeft; het gaat hem om de mensen die wel in staat zijn om hun gedrag te veranderen, maar dat niet willen. Voor mensen met een laag IQ en dergelijke zijn er zorginstellingen. Hij is het met iedereen eens die zegt dat als een persoon behandelbaar is, daar op ingezet moet worden; het gaat er helemaal niet om dat iedereen die een bepaald probleem heeft dat misschien oplosbaar is met zorg en hulp, in de kou moet blijven staan. Het gaat er om dat de mensen die wel willen, zien dat ze niet in de steek worden gelaten en dat is in de afgelopen decennia misschien wel een beetje verdwenen. Je moet zorgen voor de mensen die overlast veroorzaken en je probeert ze op het rechte pad te krijgen, maar diegenen die niet willen, maar wel kunnen, daarvoor houdt het op een gegeven moment wel een keer op.

Er is nog geen bewijs, maar er zijn vermoedens dat er het een en ander op de Noordendijk is gebeurd met auto's naar aanleiding van de aanpak van de illegale overbewoning.

De heer **Van Verk** merkt op dat je huisjesmelkers niet kunt vergelijken met overlastgevers.

De heer **Merx** citeert uit het stuk, waar sprake is van een meer gecoördineerde aanpak van de overlastgevers, de aanpak van illegale overbewoning en de huisvesting van arbeidsmigranten.

De heer **Van Verk** merkt op dat de heer Merx volgens hem doelt op crimineel gedrag, wat niets met overlast te maken heeft, maar met criminaliteit. Hij vindt het belangrijk dat dat onderscheid gemaakt wordt.

De heer **Merx** herhaalt dat de Raadsinformatiebrief gaat over drie punten: overlastgevers, illegale overbewoning en de huisvesting van arbeidsmigranten. Hij vraagt aandacht voor de volgende punten in het kader van het plan van aanpak. De overlast, veroorzaakt door bestaande voorzieningen binnen de aangewezen gebieden moet beheersbaar worden; hij vraagt of dat geconcretiseerd kan worden en hoe dat gemeten kan worden. Of de aanpak succesvol is, zou hij liefst terugzien in de monitor Leefbaarheid. Hij vraagt hoe je het waterbedeffect kunt voorkomen; daarbij zie je vaak mensen die kennelijk niet willen, omdat ze op de ene plek al hulp aangeboden hebben gekregen en daar kennelijk geen behoefte aan hebben of geen zin in hebben, en vervolgens vluchten. Hij is blij dat er ook in repressieve zin aandacht voor de problematiek is, in het belang van de burgers die wel goed willen en iets van de wijk willen maken.

Wethouder **Reynvaan** merkt op dat het onderwerp uitbreiding gebieden gebiedsontzegging alcoholverbod integraal met dit onderwerp besproken zal worden; om die reden zal burgemeester Brok een deel van de beantwoording voor zijn rekening nemen. Het gaat om overlast in de openbare ruimte. Ze is verheugd over de steun vanuit alle fracties waar het de aanpak betreft van deze problematiek; de zorgen worden gedeeld. In het verleden is hier inderdaad al de nodige aandacht aan gegeven en uiteraard worden die ervaringen meegenomen. De instellingen die nu aan tafel zitten hebben allemaal een behandelplan, die deels al op elkaar waren afgestemd; deze worden nu meer geïntegreerd in een volledige ketenaanpak. Bij de Taskforce Overlast zit een grote groep mensen aan tafel; driekwart van de leden van de stuurgroep komt uit de organisaties die zich bezighouden met sociaal-maatschappelijke problematiek. Dat betekent dat er wordt geprobeerd om deze groep mensen op te vangen en ze te helpen op weg naar een ook voor hen prettige leefwijze. Daarbij wordt gestuurd op wonen, werk en scholing. Dat is een positieve insteek vanuit alle deelnemers om te zorgen dat zij op het goede pad komen. Dan is er een groep die dat niet kan en er is een groep die dat niet wil. De groep die het niet kan, zal geholpen moeten worden. De raad krijgt inderdaad hopelijk nog in het eerste kwartaal een voorstel met concrete zaken, met wat er precies gaat gebeuren en de getallen die zijn gevraagd om te kunnen monitoren. Dat is best lastig, maar er zijn wel streefgetallen. Een deel is subjectief, want het gaat ook over de beleving van veiligheid en leefbaarheid. Er is bij deze aanpak ingestoken op de groep in het centrum en de Colijnstraat; deze mensen zijn met naam en toenaam bij de betrokken instanties in beeld. Een deel daarvan veroorzaakt inderdaad de grootste problemen; de anderen kunnen wellicht geleid worden naar een traject van wonen, werk en scholing. De echte overlastveroorzakers, die geschaard worden onder niet-willers, vragen om andere maatregelen en daar is die repressieve aanpak voor bedoeld. Een deel van de mensen moet behandeld worden omdat ze niet kunnen. Daar zijn al maatschappelijke voorzieningen voor in Dordrecht, maar het mag duidelijk zijn dat die uitgebreid moeten worden. Daar is al over gesproken in het verleden met het hostel en het college wil daar nu een andere woonvoorziening bij hebben. Vanuit de gemeente, maar ook vanuit alle ketenpartners is daar inzet op, maar de uitvoering ligt bij de instellingen. Het

Leger des Heils en Bouman zijn hierover in gesprek met het zorgkantoor om te bezien of het lukt om daar geld voor te vinden, en een locatie.

De heer **Van Verk** merkt op dat de uitvoering uiteraard bij de instellingen ligt. Hij neemt echter wel aan dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor de locatiekeuze en dat de gemeente in conclaaf zal moeten gaan met de burgers.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt dat de instellingen die de mensen gaan opvangen, zelf contact zullen leggen met de bewoners, maar dat de gemeente daar zeker deel van zal uitmaken. Ze wil duidelijk maken dat deze opvang ligt bij de zorginstellingen die er al zijn. Niet alleen de gemeente, maar iedereen zou hier een grote verantwoordelijkheid in moeten nemen.

De heer **Romijnsen** vraagt of Stichting de Hoop ook meedoet.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt dat Stichting de Hoop wel heeft aangehaakt, maar geen deelnemer is in de Task Force stuurgroep. De stichting doet wel mee aan de toewijzingstrajectcommissie in het centrum, die de uitvoering doet van de 100 meest overlast gevende dak- en thuislozen.

De heer **Merx** vraagt in hoeverre de wethouder bang is voor een aanzuigende werking op mensen met problemen uit de omliggende gemeenten.

Wethouder **Reynvaan** merkt op dat er in de Foyer veel kwetsbare mensen wonen. Het is inmiddels overduidelijk dat de bewoners van de Foyer zelf niet de veroorzakers zijn van de grote overlast in de Colijnstraat; in die zin is daar inderdaad sprake van een aanzuigende werking. Dat heeft ook te maken met de grootte van de Foyer, die daardoor op dit moment niet beheersbaar is. Samen met Woonbron wordt gekeken hoe het aantal bewoners in de Foyer kan worden gehalveerd.

De heer **Merx** merkt op dat hij destijds heeft gehoord dat er mensen uit Gorinchem naar Dordrecht kwamen; hij weet niet of dat zo is. Dat zou te maken hebben met de sluiting van een voorziening in Gorinchem.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt dat er volgens haar informatie geen direct causaal verband te zien is.

De heer **Merx** merkt op dat hij het op prijs stelt als daar in de plannen aandacht aan wordt besteed.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt dat dat overal zo is. Er zijn ook voorzieningen in Rotterdam en Breda et cetera; mensen kunnen overal op de trein stappen.

Mevrouw **Schellekens** vraagt of er een tijdpad aangegeven kan worden voor de realisatie van een tweede woonvoorziening.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt ontkennend. Het ligt bij de zorginstellingen, die via het Zorgkantoor toestemming moeten krijgen om iets dergelijks te openen. Er ligt een overvraag bij het Zorgkantoor en het is dus afwachten hoeveel er toegewezen wordt aan Dordrecht.

Mevrouw **Schellekens** vraagt in hoeverre er op gestuurd kan worden.

Wethouder **Reynvaan** antwoordt dat de zorginstellingen deelnemen in de stuurgroep van de Task Force; zij kennen de behoefte die er is.

Er is contact met de bewoners in het gebied van de Colijnstraat over de overlast; dat is inderdaad een subjectieve beleving. Ze hoort tijdens wijkspreekuren vaak van mensen dat ze een melding hebben gedaan, maar dat er niets mee gebeurd is. Dan blijkt dat vaak al lang geleden te zijn geweest. Ze blijft de bewoners wijzen op het belang van het doen van een melding, zodat bekend is welke overlast er ervaren wordt in de verschillende wijken. De bewoners van de Colijnstraat zijn opvallend trots op hun buurt en ze waardeert het geduld dat zij opbrengen; ze weten dat er aan oplossingen gewerkt wordt en kijken natuurlijk uit naar resultaten. Er is een vergaande ketenafpraak gemaakt; daarover krijgt de raad binnenkort bericht. De ketenpartners hebben allen de intentie uitgesproken om zich aan de afspraken te houden; iedereen wil de overlast aanpakken. Ze zullen elkaar onderling op de hoogte houden en mocht dat een keer stokken, dan is er een functionaris met doorzettingsmacht die dat kan afdwingen. Alle instellingen hebben daar mee ingestemd.

De heer **Van Verk** vraagt bij interruptie naar de bevoegdheden van die functionaris en naar de wettelijke basis.

Wethouder **Reynvaan** verwijst naar het volgende stuk dat hierover naar de raad zal komen. Er zijn duidelijke afspraken over gemaakt. Het wordt geen Stadsmarinier, maar het is juist iemand die de verbindende factor is tussen de verschillende ketenpartners. In het kader van de aanpak zijn er al huisbezoeken geweest in de Colijnstraat en omgeving. Dat heeft ertoe geleid dat 3 van de 25 mensen van de groep die als onwillig werd beschouwd, inmiddels al richting een zorginstelling en richting werk zijn geleid.

Burgemeester **Brok** merkt op dat hij met de heer Peereboom, projectleider Task Force, heeft afgesproken dat hij kan vragen om extra bevoegdheden als hij bepaalde zaken niet kan uitvoeren zoals op basis van de plannen wenselijk wordt geacht; daarmee heeft hij een doorzettingsmacht. Het fijne is dat daar nog geen gebruik van is gemaakt; dat betekent dat iedere instelling en iedere

actor zijn verantwoordelijkheid dus ook neemt. De Colijnstraat is het enige gebied in de regio Zuid-Holland Zuid die directe aandacht krijgt van de beheersdriehoek. Dat betekent dat er iets mis is. De politiestatistieken en de politierapporten laten zien dat het daar niet klopt. Er is een cumulatie van criminaliteit en van zaken die niet door de beugel kunnen. Daar moet een integrale aanpak komen. Hij gelooft net als de wethouder dat alleen duurzaamheid ook op langere termijn effectief kan zijn: ketenbenadering, mensen perspectief bieden, mensen die niet kunnen moetje helpen, maar mensen die niet willen pak je en haal je eruit. Dat is daadwerkelijk anders als in het verleden; de gemeente wil daar ook assertiever in zijn om de geloofwaardigheid van de overheid en het bestuur in zijn algemeenheid te kunnen etaleren. Dat is nodig en dat vraagt de burger ook. Je ziet ook dat die justitiële en politionele aanpak de afgelopen weken echt effect heeft gesorteerd. Voor de zomer wordt opnieuw met de mensen gesproken om te horen of de aanpak daadwerkelijk iets heeft betekend. Hij denkt dat er in het verleden in bepaalde straten te veel heeft kunnen cumuleren; achteraf bezien was het wellicht verstandiger geweest om niet in die omvang die functies zo bij elkaar te zetten. Dat trekt ook aan. De mensen die inderdaad relatief kwetsbaar zijn, zijn dan ook de dupe van een dynamiek die je niet wilt. Dan spreekt hij over onderdrukking van vrouwen en vrouwenhandel en alles wat daar bij hoort. Dat moet je niet willen en daar moet je hard tegenin gaan. Als dat criminaliseren genoemd wordt door sommigen, dan zij dat zo; hij kan het niet mooier maken dan het is. Mocht het nodig zijn om bepaalde instrumenten in te zetten, dan zal hij niet schuwen om de Voetbalwet in te zetten. Ook daar moet je oppassen dat je niet met een kanon op een mug gaat schieten, maar het instrumentarium is er wel. Het college heeft een matrix gemaakt van wat er wanneer eventueel ingezet zou kunnen worden. Het huidige kabinet heeft er voor gezorgd dat het schrappen van de 3.000 agenten, zoals het vorige kabinet wilde, niet doorgaat. Je moet natuurlijk oppassen dat er door bureaucratie geen capaciteit weglekt. Ook in de regio Zuid-Holland Zuid zullen er de komende tijd een paar honderd minder moeten komen, maar ook daarvoor geldt dat je je capaciteit inzet daar waar dat nodig is. In zijn ervaring is tot nu toe niet gebleken dat die inzetbaarheid er niet kan zijn.

Mevrouw **Kruger** merkt op bij interruptie dat zij niet bekend is met vrouwenhandel in de Colijnstraat; dat moet natuurlijk keihard aangepakt worden, want dat is zware criminaliteit. Ze heeft in haar betoog gesproken over de overlastgevers zoals er in het algemeen over gesproken wordt.

Burgemeester **Brok** antwoordt dat daar dingen gebeuren die hij wel degelijk zou willen kwalificeren als zijnde crimineel gedrag.

De heer **Van Verk** merkt op dat er iets is gezegd over effecten van politionele acties die nu al zichtbaar worden; hij vraagt of daar in het volgende stuk iets over opgenomen kan worden. Burgemeester **Brok** antwoordt dat hij dat heel graag zou willen doen. Je ziet dat de medewerkers zelf zien wat de geïntegreerde aanpak op korte termijn oplevert, maar je moet de dag niet prijzen alvorens de avond is gevallen. Het ziet er hoopvol en adequaat uit. Voor de zomer komt er een rapportage met cijfers waarmee de raad in ieder geval kan zien hoe de ontwikkelingen zijn.

Mevrouw **Schellekens** herhaalt haar vraag inzake de gebiedsontzegging, of daar het Vrieseplein nu ook bij hoort.

Hier wordt bevestigend op geantwoord.

De **voorzitter** sluit de vergadering.

De Raadsinformatiebrief gaat ter kennisname naar de raad.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE ADVIESCOMMISSIE VAN 8 FEBRUARI 2011
Bestuur en Middelen (Bestuur en Samenwerking)

**BEZOEK DE HEER M. VAN BIJNEN 9NWE ALGEMEEN DIRECTEUR GEMEENSCHAPPELIJKE
REGLING DRECHTSTEDEN) AAN GEMEENTERAAD**

Voorzitter: De heer B. Staat
Secretaris: Mevrouw A.M. Doornenbal
Verslag: Erna Verveer, Getikt! af audio

Aanwezig:

De heer A. van Wensen, BVD
Mevrouw J.E.T.M. van Dongen, BVD
De heer A. Karapinar, GroenLinks
De heer H. Tazelaar, VSP
De heer S. Seme, CDA
Mevrouw S.L. Catsburg, CU/SGP
Mevrouw J.L.M. van Benthem, VVD
De heer A.G. Hoogerduijn, CU/SGP
De heer P.J.T. Tiebosch, D66
Mevrouw N. De Smoker, D66
Mevrouw K. Rusinovic, PvdA
De heer J. Lagendijk, PvdA

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de heer Van Bijnen welkom.

De heer **Van Bijnen** verzorgt een presentatie en introduceert zichzelf. Hij is twee maanden geleden aangesteld met als belangrijkste opdracht om de bedrijfsvoering beter op orde te krijgen. De presentatie is te bekijken via het Raadsinformatiesysteem.

Naar aanleiding van zijn uitleg worden enkele vragen gesteld vanuit de adviescommissie.

Mevrouw **Van Dongen** merkt op dat ze het heel vreemd vond dat bij het bespreken van de evaluatie van de Drechtstedendinsdag er werd uitgegaan van een stuk dat was opgesteld door het Drechtstedenbestuur. Dat is de omgekeerde wereld. Het is ook een gemiste kans voor de positie van de Drechtstraad, in haar optiek.

De heer **Van Bijnen** is het met haar eens; hij heeft dezelfde discussie gevoerd met de griffiers. Kijk naar wat van wie is. Er is wel een soort van automatisme van de Drechtstraad en soms van gemeenteraden om erg makkelijk naar de dagelijkse bestuurders te kijken, en je ziet het Drechtstedenbestuur zoets ook makkelijk oppakken. Het is dus ook een wisselwerking, maar daar moet zeker naar gekeken worden. Er is een klankbordgroep in het leven geroepen die zich bezighoudt met het verbeteren van de stukken. De financiële stukken zijn onvoldoende goed leesbaar.

Er zijn ontzettend veel verschillende overleggen om draagvlak te krijgen en dat komt de daadkracht niet ten goede. De heer **Hoogerduijn** vraagt hoe daarmee omgegaan wordt. De heer **Van Bijnen** antwoordt dat de Drechtsteden veel verder is dan andere regio's; die zijn jaloers op het feit dat Drechtsteden al zo ver is gevorderd met de uitvoering. Niemand komt zo ver omdat ze allemaal blijven hangen in discussies over de financiering; die stap is in de Drechtsteden voor het grootste deel al gezet. Er staat een Service Centrum Drechtsteden en er staat een Sociale Dienst Drechtsteden; dat is in Tilburg en in Rotterdam niet gelukt. Er is ook al een Ingenieursbureau. Er gaat nu heel veel energie zitten in het zorgen voor draagvlak bij alle gemeenten en bij alle dochters, op alle niveaus. Elk besluit moet aan iedereen worden voorgelegd en dat is niet werkbaar.

De heer **Lagendijk** merkt op dat discussies altijd over overschrijdingen van begrotingen gaan. Op het moment dat de organisatie van de Drechtsteden te weinig interne soliditeit vertoont, holt het draagvlak bij de gemeenten achteruit.

De heer **Van Bijnen** is het daar geheel mee eens. De Drechtsteden moet ervoor zorgen 'gezond voorspelbaar' te zijn; dan zijn de gemeenten tevreden.

Mevrouw **Van Dongen** merkt op dat zoveel overleggen niet efficiënt is en vraagt of dat te maken heeft met gebrek aan vertrouwen, bijvoorbeeld doordat de Drechtstraad vaak laat geïnformeerd wordt over overschrijdingen en dergelijke.

De heer **Van Bijnen** antwoordt dat hij het om die reden bij zichzelf houdt. De organisatie Drechtsteden en ook het Drechtstedenbestuur zijn aan zet om het vertrouwen te vergroten. Er moet een vaste basis van vertrouwen liggen; daar werkt hij aan, maar daar heeft hij de gemeenten wel bij nodig. Het beeld wordt helaas teveel beïnvloed door het Service Centrum Drechtsteden; daar wordt veel nadruk op gelegd en dat is voor de andere dochters wel eens vervelend. Die werken hard en doen het prima, maar er wordt over de hele Drechtsteden negatief gedacht vanwege het Service Centrum Drechtsteden en dat is niet terecht.

De heer **Lagendijk** vraagt de heer Van Bijnen of die niet liever directeur van een Drechtstad zou willen zijn.

De heer **Van Bijnen** antwoordt ontkennend; die vraag is hem eerder gesteld. De constellatie van de Drechtsteden is de toekomst, daarvan is hij overtuigd. Het rijk stelt de budgetten voor de gemeenten flink naar beneden bij; de kleinere gemeenten raken daardoor in de problemen en dus moeten wel gaan samenwerken. Daarom is regionaal samenwerken echt de toekomst. Hij merkt dat aan de belangstelling vanuit het land en is ervan overtuigd dat dit model heel lang meegaat. Hij voorziet geen grote fusiegolf.

De heer **Lagendijk** merkt op dat hij best eens uitgerekend zou willen hebben hoeveel er bespaard zou kunnen worden als je alle gemeenteraden halveert en alle colleges van B&W tot een derde terug zou brengen.

De heer **Van Bijnen** antwoordt dat er nog meer bespaard kan worden op de overleggen daarachter.

De **voorzitter** dankt de heer Van Bijnen voor zijn inbreng en wenst hem veel succes.
De vergadering wordt gesloten.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 maart 2011.

De waarnemend griffier,

M.J.W.T. Hendrickx

de voorzitter,

A.A.M. Brok